

JAAR VER SLAG 2015

Geef de Kinderen van Mpongwe een Toekomst – In Zambia geregistreerd als NGO – GCMF, RNGO 101/0395/14

Adres: Dorpstraat 16, 6454 AG Jabeek – KvK nr. 14074683 conform 2012

Website: www.mpongwe.nl – Email: tkorstenkorenromp@gmail.com of gcmfmpongwe@yahoo.com

Met veel genoegen presenteren wij u het jaarverslag 2015 van de stichting 'Geef de Kinderen van Mpongwe een Toekomst' (GKMT). Het bestuur van GKMT Nederland wenst u veel leesplezier met dit jaarverslag in een nieuwe vorm en met een nieuwe lay-out.

Elk project wordt beschreven aan de hand van de missie, visie, maatschappelijke waarde, middelen, organisatie en activiteiten, cijfers en resultaten, met tot slot de impact en neveneffecten. Met deze vorm voldoen we aan de eisen van de nieuwe erkenningsregeling van het CBF.

2015 was een jaar vol gebeurtenissen. Vreugdevolle gebeurtenissen, maar ook droevige. Het is bijzonder verdrietig dat één van onze medewerkers Robert Makumba na een kortstondig ziekbed is overleden. Robert zorgde voor de gastenkamers van het guesthouse. Hij sprak niet veel en deed zijn werk in stilte; Ik zal zijn verlegen glimlach missen.

2015 was het eerste jaar dat het projectmanagement in Mpongwe in handen lag van de verschillende projectleiders, ondersteund door het lokale bestuur van GCMF en een accountant. Dit is een belangrijke stap naar zelfstandigheid en *ownership*. De projectleiders nemen deel aan de tweewekelijkse vergaderingen van het bestuur en rapporteren elke maand schriftelijk aan GCMF in Mpongwe en GKMT in Nederland.

In april 2015 is een lokale accountant benoemd die de stichting in Mpongwe ondersteunt in financiële zaken. Derick Thole werkt met het nieuw aangeschafte financiële programma Sage Pastel. Hij is op hetzelfde moment gestart als onze nieuwe guesthouse manager Gertrude Tiki. Pious is eind maart vertrokken naar Zuid Afrika om daar zijn droom waar te maken: het volgen van een pastooropleiding.

Het OVC programma maakte een moeilijk jaar door. Onze vorige project coördinator maakte midden 2015 promotie en niet veel later werd duidelijk dat haar nieuwe functie eigenlijk niet genoeg ruimte liet om daarnaast het OVC programma te leiden. Vanwege deze promotie werd in augustus door het bestuur in Zambia besloten om de taak over te dragen aan Terry Wamundila. Terry is tevens receptionist in het GCMF guesthouse en beheerder van het internetcafé.

Het GKVTC bereikte in 2015 een mijlpaal; Bram Sol voltooide dit jaar samen met zijn team de bouw van

VOOR RW OORD

fase één. Werd in 2014 al gestart met het landbouwonderwijs, nu is de school zover dat uitbreiding van de onderwijsactiviteiten mogelijk is. Het voetbal team van het GKVTC werd dit jaar opnieuw kampioen. Dit alles was niet mogelijk geweest zonder de bezielende leiding van Bram. Bram heeft niet alleen de bouwactiviteiten gesuperviseerd en het voetbalteam geleid, maar fungeerde ook als intermediair tussen GCMF in Mpongwe en GKMT in Nederland.

GKMT heeft zich in 2015 zowel nationaal als internationaal gepresenteerd als innovatieve stichting. IBALA heeft meegedaan aan de *School Enterprise Challenge* met het maken van *organic cooking oil*. 'Cashew, meer dan het nootje' was het plan dat ingediend is bij Fietsen Scoort en bij *Cordaid Social Adventure*. Jammer genoeg vielen we niet in de prijzen, maar we kregen wel veel positieve feedback. Met het GKVTC dong de stichting mee naar het beste particuliere Initiatief van het jaar van Wilde Ganzen. Wij zijn met maar liefst 2.400 stemmen bij de laatste vijf geëindigd. Dat was ons eerste doel. Wij hebben geen 10.000 euro gewonnen, maar wat we wel gewonnen hebben is niet in geld uit te drukken: solidariteit en positieve energie!

De stichting dankt alle donoren, Bram, de staf van het *GCMF guesthouse en internetcafé*, de docenten Joe en Elias van IBALA, de werkers van het GKVTC en de leden van het *Steering Committee* ter plekke in Mpongwe.

Jabeek, april 2016

Samenvatting	4		
1	Waarom, hoe wie, waar, wat?	6	
1.1	Theory of change	7	
1.2	GKMT	7	
1.3	GCMF	7	
1.4	Zambia	7	
1.5	Mpongwe	8	
1.6	GCMF projecten	8	
1.7	GCMF en de millennium doelen	9	
2	Het OVC programma	10	
2.1	Visie	10	
2.2	Missie	10	
2.3	Maatschappelijke waarde	10	
2.4	Middelen	11	
2.5	Organisatie en activiteiten	11	
2.6	Cijfers en resultaten	11	
2.7	Impact	12	
2.8	Evaluatie en toekomst	13	
3	Het guesthouse	14	
3.1	Visie	14	
3.2	Missie	14	
3.3	Maatschappelijke waarde	14	
3.4	Middelen	15	
3.5	Organisatie en activiteiten	16	
3.6	Cijfers en resultaten	16	
3.7	Impact	17	
3.8	Evaluatie en toekomst	17	
4	Het GKVTC	18	
4.1	Visie	18	
4.2	Missie	18	
4.3	Maatschappelijke waarde	18	
4.4	Middelen	19	
4.5	Organisatie en activiteiten	20	
4.6	Cijfers en resultaten	21	
4.7	Impact	22	
4.8	Evaluatie en toekomst	23	
5	IBALA	24	
5.1	Visie	24	
5.2	Missie	24	
5.3	Maatschappelijke waarde	24	
5.4	Middelen	25	
5.5	Organisatie en activiteiten	25	
5.6	Cijfers en resultaten	27	
5.7	Impact	27	
5.8	Evaluatie en toekomst	28	
6	Bestuur en organisatie	29	
6.1	Het bestuur in Nederland	29	
6.2	Het bestuur in Mpongwe	30	
6.3	Organogram	31	
7	Strategie, beleid en middelen	32	
7.1	Samenwerking in Mpongwe	32	
7.2	Samenwerking in NL	33	
7.3	Reserves en investeringsbeleid	34	
7.4	Vrijwilligers	34	
7.4	Communicatie	34	
7.6	Logistiek	35	
8	Fondsenwerving	36	
9	Risico management	38	
9.1	Projectencyclus	38	
9.2	SWOT analyse	38	
10	Financiën	40	
10.1	Financiële positie	40	
10.2	Balans per 31 december 2015	41	
10.3	Staat van baten en lasten over 2015	41	
10.4	Toelichting balans en staat	42	
10.5	Toelichting lastenverdeling	44	
10.6	Beoordelingsverklaring	45	
10.7	Begroting 2016	46	
10.8	Transparant prijs	46	
10.9	CBF	46	
10.10	ANBI	46	
10.11	Privé giften en periodieke privé giften	46	
	Bijlage: GKMT projecten 2001 - 2015	47	
	Colofon	48	

Nog steeds ...

- Sterven dagelijks jonge mannen en vrouwen aan aids.
- Is er iedere dag wel ergens een begrafenis waardoor mensen niet op hun werk verschijnen en boeren niet op hun land kunnen werken.
- Gaan kinderen niet naar school omdat ze voor jongere broertjes en zusjes moeten zorgen of omdat ze op het land moeten werken.
- Zijn er bovendien veel te weinig leraren om goed onderwijs te kunnen verzorgen.
- Is er een werkloosheidspercentage van meer dan 80%
- Hangen tieners verveeld rond op de markt, omdat er noch werk, noch vervolgonderwijs is.
- Zijn om dezelfde reden veel tienermeisjes zwanger of dragen een kind op de rug.
- Zorgen veel grootouders voor hun kleinkinderen, omdat hun eigen zoon of dochter gestorven is aan aids.
- Staan veel meisjes en jonge vrouwen aan het hoofd van het gezin.
- Zijn er heel veel weeskinderen in het district (5000 in 2001!).

... hebben veel kinderen in Mpongwe eigenlijk helemaal geen toekomst.

VISIE, MISSIE EN DROOM

“Continuïteit van onderwijs voor wees- en kwetsbare kinderen, jongeren en volwassenen waarmee zij zich die kennis en vaardigheden kunnen verwerven om aan de armoede te ontkomen, hen een toegang biedt tot de arbeidsmarkt en hen mogelijkheden biedt een zelfstandig bestaan op te bouwen” is de visie, missie en droom van Ton Korsten-Korenromp, oprichtster van de stichting ‘Geef de Kinderen van Mpongwe een Toekomst’ (GKMT).

THEORY OF CHANGE

Door middel van haar activiteiten streeft de stichting ernaar om in het Mpongwe district een bijdrage te leveren aan armoedebestrijding, duurzame ontwikkeling en het creëren van ontwikkelingskansen. Dit tracht de stichting te realiseren door zich te richten op vier pijlers:

1. *Onderwijs*, door de ondersteuning van de weeskinderen in basisonderwijs, middelbaar onderwijs, beroepsonderwijs en de cursus biologische landbouw voor arme kleinschalige landbouwers.
2. *Gezondheidszorg*, door renovaties aan het lokale ziekenhuis en de aanleg van water en sanitair in de rurale gebieden.
3. *Kennissuitwisseling*, door uitwisselingsprogramma's, stagiaires en bouwgroepen.
4. *Arbeid en inkomen*, door het stimuleren en opzetten van *income generating projects* vooral voor vrouwen en kansarme jongeren via het starten van kleine business units en het aanbieden van opleidingen in landbouw en techniek, inclusief ondernemingsvaardigheden in ons *Vocational Training College* in Mpongwe.

SAME NVA TTING

Onderwijs

Gezondheidszorg

Kennissuitwisseling

Arbeid & inkomen

BEREIKT SINDS 2001

1. Onderwijs

- Per jaar ontvangen gemiddeld 80 kinderen basis onderwijs en middelbaar onderwijs.
- Slechts elf *dropouts* geregistreerd sinds 2002.
- Vijftien jongeren hebben een beroepsopleiding gevolgd en hebben allemaal een baan.
- 45 kleine boeren in opleiding voor organische landbouw.
- Vijf *community* scholen en veertien klaslokalen gebouwd in het district.
- Vier lerarenwoningen gebouwd.
- Elektriciteit aangelegd in *Mpongwe Upper Basic School* en *Switti village*.
- Eerste fase bouw afgerond van een *Vocational Training College* Mpongwe.

2. Gezondheidszorg

- Voedingscentrum, tuberculose afdeling en wasserij gerenoveerd van het *Mpongwe Mission Hospital*.
- Water en sanitair: vijf latrines gebouwd, zeven pompen geïnstalleerd en dertien waterputten hersteld in het district.

3. Kennisuitwisseling

- Meer dan honderd studenten hebben sinds 2003 een bijdrage geleverd aan het verbeteren van onderwijs en gezondheidszorg en het bevorderen van economische ontwikkeling en kennisuitwisseling in het district. Vier hogescholen en één universiteit waren betrokken met de faculteiten: *Food and Business*, Commercieel Management, Bedrijfskunde, ICT, *People and Business Management*, Hotelmanagement, Financieel Management, *International Tourism and Consultancy*, *International Business and Language*, *International Food and Agribusiness*, Milieukunde, Onderwijs, *Social Studies* en Gezondheidszorg.
- Bewustwording van jongeren in Nederland en Mpongwe over elkaars leefsituatie met als gemeenschappelijk thema 'onderwijs en werk'. Tweemaal heeft er een uitwisseling plaatsgevonden van Nederlandse jongeren naar Mpongwe en één maal van jongeren van Mpongwe naar Nederland.
- Driemaal heeft er een bouwkamp plaatsgevonden. Groepen uit België, Nederland en Mpongwe hebben kennis uitgewisseld over nieuwe bouwtechnieken en oude ambachten.

4. Arbeid en inkomen

Negen inkomen genererende projecten:

- Guesthouse
- Internetcafé
- *Switti village* maïsmolen
- Vaardigheidscentra in Mpongwe en Ibenga
- Kippenboerderij in Mpongwe en Ibenga
- IBALA biologische landbouw voor vier groepen
- Opzetten cashew coöperatie

(zie bijlage)

80 kinderen per jaar
naar school

15 jongeren volgden
beroepsonderwijs

45 boeren volgen cursus
organische landbouw

14 klaslokalen gebouwd

5 community scholen
gebouwd

4 leraren woningen
gebouwd

17 GKVTC werkers slaagden
voor trade examen

2 projecten voorzien
van elektriciteit

1 fase van de Vocational Training
College afgerond

5 latrines gebouwd

7 pompen geïnstalleerd

13 waterputten hersteld

3 afdelingen van het lokale
ziekenhuis gerenoveerd

3 uitwisselingsprojecten tussen
Nederlandse en Zambiaanse studenten

3 bouwgroepen kwamen
naar Mpongwe

>100 Nederlandse studenten
kwamen naar Mpongwe

9 inkomen genererende activiteiten/
projecten opgestart

HOOFDSTUK 1

Kortom: Dat veel kinderen in Mpongwe eigenlijk helemaal geen toekomst hebben.

Terug in Nederland ontstond er bij haar vrij snel een droombeeld dat als volgt te verwoorden is: "Continuïteit van onderwijs voor wees- en kwetsbare kinderen, jongeren en volwassenen waarmee zij zich die kennis en vaardigheden kunnen verwerven om aan de armoede te ontkomen, hen een toegang biedt tot de arbeidsmarkt en hen mogelijkheden biedt een zelfstandig bestaan op te bouwen" (Ton Korsten-Korenromp, 2001).

2001, Ton brengt een werkbezoek aan Mpongwe en ziet:

- Dat dagelijks jonge mannen en vrouwen sterven aan aids.
- Dat er iedere dag dus wel een begrafenis is.
- Dat het ziekenhuisje vol ligt, maar er veel te weinig personeel is.
- Dat kinderen niet naar school gaan omdat ze voor jongere broertjes en zusjes moeten zorgen of omdat ze op het land moeten werken.
- Dat er bovendien veel te weinig leraren zijn om goed onderwijs te kunnen verzorgen.
- Dat tieners verveeld rondhangen op de markt, omdat er noch werk, noch vervolgonderwijs is.
- Dat om dezelfde reden veel tienermeisjes zwanger zijn of een kind op de rug dragen.
- Dat veel grootouders de zorg op zich nemen voor kleinkinderen, omdat hun eigen zoon of dochter gestorven is.
- Dat er heel veel weeskinderen in het district zijn (5000!).

Om van een droom werkelijkheid te maken is een stichting nodig: 'Geef de Kinderen van Mpongwe een Toekomst' (GKMT) werd in hetzelfde jaar nog door haar opgericht.

Het oorspronkelijke doel was de ondersteuning van weeskinderen in het district door middel van onderwijs. Dit doel is in de statuten door de jaren heen aangevuld en meer geconcretiseerd in de volgende doelstellingen:

- Bevorderen van onderwijs, gezondheidszorg en economische ontwikkeling in het Mpongwe district, in het bijzonder voor kwetsbare kinderen, jeugd en vrouwen door middel van stimulering van *income generating activities* voornamelijk voor georganiseerde groepen.
- Ondersteunen van duurzame ontwikkeling en armoedebestrijding en het creëren van ontwikkelingskansen.
- Tot stand brengen van een ontmoeting tussen Noord en Zuid.
- Aansluiten bij de millenniumdoelen.

1.1 THEORY OF CHANGE

Door middel van haar activiteiten streeft de stichting ernaar om in het Mpongwe district een bijdrage te leveren aan armoedebestrijding, duurzame ontwikkeling en het creëren van ontwikkelingskansen. Deze doelstelling tracht de stichting te realiseren door zich te richten op:

Onderwijs, door de ondersteuning van de weeskinderen in basisonderwijs, middelbaar onderwijs, beroepsonderwijs en de cursus biologische landbouw voor arme kleinschalige landbouwers.

Arbeid en inkomen, door het stimuleren en opzetten van *income generating projects* vooral voor vrouwen en kansarme jongeren via het starten van kleine business units.

Het aanbieden van opleidingen in Landbouw en Techniek, inclusief ondernemingsvaardigheden in ons *Vocational Training College* in Mpongwe.

Kennisuitwisseling, door uitwisselingsprogramma's, stagiaires, bouwgroepen, etc.

1.2 GKMT

GKMT heeft momenteel een bestuur met drie leden: voorzitter, secretaris en penningmeester. Het bestuur is gekozen voor een periode van twee jaar. Alle bestuursleden zetten zich in op vrijwillige basis en ontvangen geen vergoeding.

- De stichting is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 14074683.
- De stichting is door de belastingdienst aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) onder de naam: Geef de Kinderen van Mpongwe een Toekomst.
- Fiscaal nummer: 811113905
- Adres: Dorpstraat 16, 6454 AG, Jabeek.
- Telefoonnummer: 046-4422435 of 0658952705
- Website: www.mpongwe.nl

- Bankgegevens: ING: 9433564, IBAN: NL16INGB0009433564 t.n.v. Stichting Mpongwe, Jabeek.

1.3 GCMF

De NGO 'Give the Children of Mpongwe a Future' (GCMF) is de Zambiaanse counterpart van GKMT. De organisatie is in 2005 in Zambia als stichting erkend en heeft een bestuur van tien leden en een dagelijks bestuur van vijf leden gekozen voor een periode van vier jaar. Ook deze bestuursleden zetten zich in op vrijwillige basis.

- Registratie: In *Registrar of Societies Zambia* in november 2005 (ORS/102/96/12) onder de naam *Give the Children of Mpongwe a Future* en als een NGO in december 2014 (RNGO 101/0395/14).
- Fysiek adres: Plot nr. 5, 6 en 13, Machiya road, Mpongwe, Copperbelt, Zambia
- Post adres: P.O. Box 14, Mpongwe, Copperbelt, Zambia.
- Telefoonnummer: 0(260) 212482016
- Email adres: gcmfmpongwe@yahoo.com
- Bankgegevens: Standard Chartered Bank, Branche: Luanshya, Rekening nummer: 01 504 362 703 00

1.4 ZAMBIA

- Ligt in het zuidelijke deel van Afrika en heeft acht buurlanden.
- Heeft een oppervlakte van achttien keer Nederland.
- Er wonen ongeveer 15.000.000 mensen (2014).
- Wordt onafhankelijk in 1964.

- Is voor 90% afhankelijk van de opbrengst van kopermijnen en landbouw.
- Heeft goede landbouwmogelijkheden maar veel gronden zijn nog niet ontgonnen.
- De werkloosheid is vooral op het platteland hoog en een groot deel van de bevolking leeft mede daardoor onder de armoede grens.

1.5 MPONGWE

- Is als district opgericht in 1997.
- Beslaat ongeveer 8.000 km².
- De grootste bron van inkomen is landbouw (vooral maïs, pinda's en sojabonen).
- Overige bronnen van inkomen zijn visserij en de productie van houtskool.
- Weinig mensen werken in overheidsdiensten.
- Handel is in opkomst.
- Toeristische attracties zijn het *Kashiba* meer, het *Nampamba* meer, de *Kafue* rivier en natuurlijke bossen.

Sociaal economische situatie

Mpongwe is één van de districten behorende tot de Copperbelt provincie. In tegenstelling tot de andere districten heeft Mpongwe nog niet kunnen profiteren van de economische groei die vooral plaatsvindt in de urbane gebieden van de Copperbelt.

Er is veel werkloosheid in het Mpongwe district en die is op twee manieren te verklaren:

- De visie op landbouw van kleinschalige boeren.
- Het ontbreken van een industriële sector.

De meest kwetsbare mensen in het Mpongwe district zijn:

- Ouderen.
- Weduwes.
- Weeskinderen, ongeveer 5.000 in het district.
- Kwetsbare kinderen, vaak enkel wees.
- Gehandicapten.
- Zieken.
- Huishoudens geleid door vrouwen.

De populatie van het Mpongwe district kan met de volgende karakteristieken worden beschreven:

- Ongeveer 100.000 inwoners.
- 48,4% is man, 52,6% vrouw.
- 80% van de mensen leeft onder de armoedegrens.
- De jaarlijkse bevolkingsgroei bedraagt 5,8%, vooral als gevolg van migratie.

- Het percentage HIV besmette mensen in de leeftijdscategorie van 15 tot 49 jaar was 12,9% in 1999 en is gedaald naar 11,3% in 2009.
- Vaak is het hoofd van een huishouden (adolescent) vrouw.
- Het district kent nog niet echt urbane gebieden, hoewel Mpongwe *township* hard groeit.
- Verreweg de meeste mensen zijn actief in kleinschalige landbouw.
- De afhankelijkheid van landbouw en het regenseizoen heeft voor veel gezinnen voedsel onzekerheid als gevolg.

1.6 GCMF PROJECTEN

In de afgelopen vijftien jaar is de lokale stichting door vraag vanuit de gemeenschap uitgegroeid tot een NGO van formaat met een focus op vier grote projecten.

Het OVC programma

Meteen na de oprichting van GCMF in 2001, begon het eerste en daarmee dus langst lopende programma van de stichting: Het *Orphans and Vulnerable Children* (OVC) programma. De stichting begeleidt en financiert alle schoolkosten van een wisselend aantal kinderen afkomstig uit het gehele district. Deze oorspronkelijk kansarme kinderen krijgen hierdoor hun toekomst weer zelf in de hand en voor de talentjes wordt zelfs hoger onderwijs mogelijk gemaakt.

Het GCMF guesthouse

De bouw van het GCMF guesthouse startte in 2007 en werd volledig afgerond in 2013. Door een hoge bezettingsgraad en tevreden gasten lukt het ons guesthouse om een deel van de OVC gelden te genereren en streeft het guesthouse er uiteindelijk

naar om het OVC programma geheel donor onafhankelijk te laten zijn. Het guesthouse biedt de gasten twaalf luxe kamers, een internetcafé/*copyshop*, een keuken/bar/restaurant, catering en de organisatie van evenementen. Tevens biedt het voltijd werkgelegenheid aan tien lokale mannen en vrouwen.

Het GKVTC

Vanwege het gebrek aan kansen voor de jeugd in het Mpongwe district en ook vanwege het tekort aan geschoolde vakmensen, begon GCMF eind 2011 haar nochtans grootste en meest uitdagende project: De eerste middelbare vakschool in het district. Het *George Korsten Vocational Training College*¹ (GKVTC) zal, wanneer geheel afgerond, ruimte bieden aan 500 voltijd studenten in een tiental opleidingen en een honderdtal deeltijd studenten (ouderen en kleinschalige boeren). Het project bood in de afgelopen jaren voltijd werkgelegenheid aan een veertigtal lokale mensen.

Het IBALA programma

Het IBALA project biedt trainingsprogramma's aan lokale kleinschalige boeren met als doel om duurzame organische landbouw te promoten. Momenteel volgt een veertigtal boeren het programma dat geleid wordt door twee Zambiaanse leraren. Naast trainingen helpt IBALA de boeren met registraties en het verkrijgen van subsidies binnen het district. Geregistreerde boeren krijgen de kans bankrekeningen te openen, investeringskredieten aan te vragen en land eigendomsrechten te verkrijgen. IBALA wordt vanaf 2013 aangeboden in het GKVTC in Mpongwe en ook in Ibenga op het terrein van IAGA².

1.7 GCMF EN DE MILLENNIUM DOELEN

Met de nadruk op onderwijs, arbeid en inkomen, basisgezondheidszorg en duurzame ontwikkeling sluit de stichting GCMF aan bij de millenniumdoelen die in 2002 door de lidstaten van de VN via de millenniumverklaring ondertekend zijn.

¹ De school is vernoemd naar de in 2011 overleden echtgenoot van Ton Korsten-Korenromp. Hij was een groot stimulator om in Mpongwe de mogelijkheden van een school voor beroepsonderwijs te onderzoeken.

² *Ibenga Area Gender Association*.

HOOFDSTUK 2

Het *Orphans and Vulnerable Children* (OVC) programma is het eerste en daarmee langst lopende programma van de stichting GKMT. Sinds 14 jaar betaalt de stichting voor een groep kwetsbare kinderen uit het Mpongwe district het schoolgeld en andere middelen die nodig zijn om onderwijs te volgen.

2.1 VISIE

Een toekomst waarin geen enkel kind in het Mpongwe district uitgesloten is van onderwijs.

2.2 MISSIE

De kinderen van Mpongwe een toekomst geven door middel van een motivering-, financiering- en begeleidingprogramma voor de meest kwetsbaren van het district.

2.3 MAATSCHAPPELIJKE WAARDE

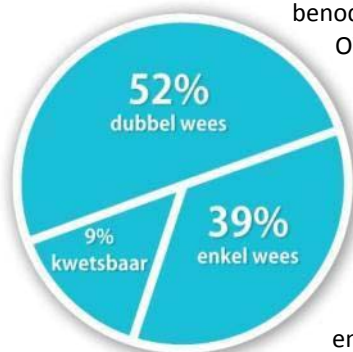
Ondanks dat de toegang tot onderwijs voor steeds meer kinderen in Mpongwe gefaciliteerd wordt door de Zambiaanse overheid zijn her en der nog altijd kinderen te vinden die ervan verstoken blijven. Soms omdat ze weeskinderen zijn en niemand ze naar school stuurt, maar vrij vaak omdat ouders zelfs geen geld hebben voor de minimale benodigdheden zoals een uniform of schoenen. Een hele kleine bijdrage kan zo soms een leven van verschil maken.

Wanneer een kind –na een grondig *assessment*– is opgenomen in het OVC programma, betekent het niet dat als vanzelfsprekend het programma ook geheel doorlopen wordt. Het kind zelf, maar ook de voogd en de school moeten laten zien dat ze daadwerkelijk de wil hebben om school af te maken. Helaas komen ook binnen het programma *dropouts* voor. Afhankelijk van de reden (ziekte, zwangerschap, etc.) kan een kind in sommige gevallen heropgenomen worden.

Kinderen die laten zien gemotiveerd te zijn en een hoger niveau aan te kunnen, krijgen binnen het OVC programma de gelegenheid om door te studeren ook na het middelbaar onderwijs. Vanwege de kosten van hoger onderwijs is in 2012 door het bestuur in Zambia besloten om een maximum van vijf hogere scholieren per generatie aantal toe te laten. Onder het mom van maatschappelijke loyaliteit tekenen deze afgestudeerde OVC's een bonding overeenkomst waarin ze beloven om gedurende twee jaar 10% van hun inkomen af te staan ten gunste van de volgende generatie OVC's.

2.4 MIDDELEN

Het OVC programma wordt betaald uit drie inkomstenbronnen. Ten eerste zijn er de sponsorgelden afkomstig uit Nederland en België. Ieder jaar weer storten sympathisanten van GKMT, al dan niet na de organisatie van een benefiet, geld op de rekening ten behoeve van de OVC's. Hiernaast betalen afgestuurde OVC's in het eerder genoemde bonding systeem mee aan de benodigdheden voor de volgende generatie OVC's. Als derde, laatste en belangrijkste bron van inkomsten heeft GKMT in het verleden een guesthouse laten bouwen die in het volgende hoofdstuk uitgebreid beschreven wordt. Het guesthouse is één van de inkomsten genererende projecten van de stichting en staat haar winst af aan het OVC programma met als doel om dit programma geheel donor onafhankelijk te laten worden.

Studenten die stage of onderzoek doen voor de stichting in Mpongwe nemen vaak materialen mee zoals pennen, schriften en tassen.

De OVC coördinator houdt kantoor in het guesthouse. Hij heeft vrijdags de GCMF auto tot zijn beschikking om de scholen te bezoeken en indien nodig de GCMF truck, bijvoorbeeld tijdens de OVC dag.

2.5 ORGANISATIE EN ACTIVITEITEN

Het OVC programma wordt geleid door een deeltijd project coördinator die administratief bijgestaan wordt door de GCMF accountant. Onze vorige project coördinator werd midden 2015 gepromoveerd en niet veel later werd duidelijk dat haar nieuwe functie eigenlijk niet genoeg ruimte liet om daarnaast het OVC programma te leiden. Vanwege deze promotie werd in augustus door het bestuur in Zambia besloten om de taak over te dragen aan Terry Wamundila. Terry is nu iedere vrijdag verantwoordelijk voor de OVC's en de rest van de week werkt hij in het GCMF guesthouse als receptionist en beheerder van het internetcafé.

Terry bezoekt iedere school –waar een kind uit het programma zit– drie keer per jaar. Gedurende deze bezoeken wordt gecontroleerd of de scholieren aanwezig zijn, worden betalingen gedaan en worden schoolmaterialen uitgedeeld. Mocht een scholier alle drie keer niet aanwezig zijn en zowel de school als de voogd heeft daarvoor geen geldige reden, dan wordt de leerling uit het programma gehaald en de sponsoring gestopt. Niet alleen de leerling, maar ook de school en de voogd zijn op deze manier verantwoordelijk voor de studieloopbaan. Als zodoende een plek vrijkomt wordt tussen de aanvragen gekeken naar een vervanger. De keuze ligt hierbij op het meest kwetsbare kind en die is vaak dubbel of enkel wees.

Jaarlijks wordt een dag georganiseerd waarop alle kinderen uit het programma bijeenkomen op het GCMF guesthouse.

De kinderen leren tijdens deze dag lotgenootjes kennen door middel van spelletjes en presentaties van afgestudeerde OVC's. Helaas hebben we 2015 niet zo'n dag kunnen organiseren. Er waren andere prioriteiten binnen het programma en de financiën lieten het niet toe. We hebben goede hoop dat een OVC dag in 2016 wel weer georganiseerd wordt.

2.6 CIJFERS EN RESULTATEN

- Het OVC programma telde aan het begin van 2015 21 meisjes en 19 jongens.
- 40 scholieren zaten verspreid over 18 scholen.
- Van deze kinderen bezocht 45% een basisschool, 40% zat op een middelbare school en 15% bezocht het hoger onderwijs.
- Van deze kinderen was 52% dubbel wees, 39% enkel wees en 9% aangemerkt als kwetsbaar.
- Dit jaar telden we vier dropouts, twee jongens en twee meisjes.

- GKMT sponsorde zes scholieren in hoger onderwijs. Van hen studeerden dit jaar vier af.
- Twee meisjes die zwanger raakten in 2014 keerden in 2015 terug in het programma en beide haalden ze dit jaar hun *grade 12* examen.
- De voogd van één van de meest veelbelovende meisjes besloot haar over te plaatsten naar een school in Kitwe waar ze nu geholpen wordt door familie. Zij is niet langer in ons OVC programma.
- Eén leerling deed *grade 7* examen, acht leerlingen *grade 9* examen en negen leerlingen *grade 12* examen.
- In 2015 werd voor het eerst een deel van de gelden betaald uit inkomen gegenereerd door het GCMF guesthouse.

2.7 IMPACT

De onderstaande lijst is een selectie van eens kansarme kinderen uit Mpongwe die het OVC programma geheel hebben doorlopen en nu als jongvolwassene midden in de maatschappij staan.

- Bornard Chapotamo deed een lerarenopleiding in Kitwe. Bornard werkt nu als leraar op een privéschool in Ibenga en heeft vergevorderde plannen om een eigen school te bouwen in het extreem rurale Lukanga, waar hij geboren is.
- Mirriam Shamfuti deed een opleiding *IT Management* in Kitwe en werkt nu bij *Mission Babtist Association* in Mpongwe. Mirriam coördineert een OVC programma en heeft een huis laten bouwen voor haar moeder. Als het computerlab wordt geopend van het GKVTC, is ze de eerste gegadigde om als entrepreneur te starten met het geven van computerlessen.
- Pious Musokoshi deed een opleiding *Human Resource Management* in Lusaka. Pious is van 2012 tot 2014 manager van het GCMF guesthouse geweest en jaagt momenteel zijn grote droom na: Hij wil pastoor worden.
- Yvonne Namfukwe deed een lerarenopleiding in Kitwe en is aangenomen als lerares op een privéschool in Mpongwe.
- Teresa Ng'ambi deed een lerarenopleiding in Kitwe en is een eigen kleuterschool begonnen in Mpongwe.
- Dickson Kaswilili deed een lerarenopleiding in Kitwe.
- Jeff Ngoma heeft *ZICA Accountancy* gestudeerd aan *NIEC School of Business Management*.
- Leo Banda deed een opleiding *Science Laboratory Technology* in Lusaka en heeft gewerkt als *warehouse assistant clerk* bij *Longman Zambia*.

- Esnart Shamfuti deed een opleiding *Bussiness Administration* in Kitwe en werkt nu bij *Bulima Organic Farming* in Mpongwe.
- Patricia Chipayeni deed op opleiding *Metal Fabrication* in Luanshya.

Mirriam met een paar van haar OVC's

Pious als manager van het GCMF guesthouse

Teresa in haar eigen kleuterschool

2.8 EVALUATIE EN TOEKOMST

In 2016 zullen minder kinderen het OVC programma volgen als in 2015. Het zullen minimaal twintig kinderen zijn (achttien in *grade* 1 tot 12 en twee in het hoger onderwijs) en maximaal 29, omdat van negen kinderen die *grade* 12 examen deden de uitslag nog niet bekend is.

In 2015 werd voor het eerst een deel van de OVC gelden betaald door het guesthouse. Door een afname van het aantal kinderen in het OVC programma en door een toename van inkomsten uit het guesthouse kunnen we in 2016 streven naar een OVC programma dat geheel door het guesthouse wordt gefinancierd. Afhankelijk van de financiële ruimte die het guesthouse creëert, zal door het bestuur in Zambia besloten worden hoeveel nieuwe kinderen toegelaten gaan worden in 2016. Omdat geen nieuwe aanvragen ontvangen zijn, zullen slechts twee kinderen in 2016 hoger onderwijs doen.

In 2016 zullen interviews worden gehouden met alle huidige kinderen om hun (veranderde) leefomstandigheden in kaart te brengen. De formulieren zijn al ontwikkeld en daarin zal onder andere gevraagd worden naar wat het kind zelf als grootste probleem ervaart om succesvol te zijn op school.

Voor de *dropouts* ontstaat in 2016 de mogelijkheid om een cursus te volgen op het GKVTC. De kinderen kunnen kiezen uit timmeren, metselen of tuinieren. Het zullen in eerste instantie laagdrempelige cursussen zijn met een sterk accent op de praktijk. Rekenen, schrijven en Engels zijn, voor de studenten die cursussen op niveau drie doen, niet vereist. De cursussen zijn geaccrediteerd en studenten ontvangen een TEVETA certificaat. Hierover later meer in het hoofdstuk van het GKVTC.

HOOFDSTUK 3

De bouw van het GCMF guesthouse startte in 2007 en werd volledig afgerond in 2013. Het guesthouse biedt haar gasten twaalf luxe kamers waarvan acht zelfvoorzienend, een internetcafé/copyshop, een keuken/bar/restaurant, catering en de organisatie van evenementen. Tevens biedt het voltijd werkgelegenheid aan tien lokale mannen en vrouwen.

3.1 VISIE

Een guesthouse dat werkgelegenheid creëert voor lokale mensen, voorziet in behoeften vanuit de lokale gemeenschap en voldoende inkomen genereert om het OVC programma geheel donor onafhankelijk te financieren voor 100 kinderen.

3.2 MISSIE

De kinderen van Mpongwe een toekomst geven middels een donoronafhankelijk OVC programma

dat gefinancierd wordt door een inkomen genererend guesthouse welke een service biedt die de te verwachten concurrentie voor zal zijn en voor zal blijven.

3.3 MAATSCHAPPELIJKE WAARDE

Voor 1997 was Mpongwe gelegen in het grotere district Masaïti. De kantoren van de lokale gemeente en de lokale ministeries lagen op een kilometer of 50 afstand van wat nu Mpongwe township heet. In Mpongwe gebeurde, op wat kleinschalige landbouw en een ruraal ziekenhuis na, niet veel.

Toen Mpongwe in 1997 een onafhankelijk district werd en door de jaren heen onder andere een gemeentehuis, lokale ministeries, een postkantoor en een politiebureau werden gebouwd, ontstond er een grotere en meer veelzijdige lokale samenleving met een groeiende behoefte aan een luxe gastenverblijf.

Het OVC programma en andere activiteiten van de stichting GKMT groeiden met Mpongwe township mee. Als consequentie raakten meer mensen betrokken bij de stichting ter plaatse (het bestuur en de komst van studenten en vrijwilligers) en zo ontstond binnen de stichting naast behoefte aan een eigen gastenverblijf ook behoefte aan kantoorruimte.

GKMT besloot in te spelen op deze ontwikkelingen en zag een uitgelezen mogelijkheid voor een inkomen generend project. De bouw van een gastenverblijf zou de stichting naast een eigen inkomen ook een gezicht geven, in een behoefte vanuit de gemeenschap voorzien en bovendien een facilitair probleem van de stichting zelf oplossen.

De bouw het gastenverblijf ging in 2007 van start. De eerste kamers en een kantoorruimte zijn in oktober 2008 in gebruik genomen en het internetcafé is ook vanaf die datum operationeel. Vanaf februari 2009 waren acht kamers in gebruik. Daar GKMT in haar presentatie naar buiten duidelijk de relatie van het gastenverblijf met de stichting tot uiting wilde brengen, werd het vernoemd naar de stichting *Give the Children of Mpongwe a Future: Het GCMF guesthouse*.

In 2011 is gestart met de bouw van het restaurant. Deze was klaar in maart 2012 en werd in mei geopend voor gasten en mensen uit de omgeving.

Na toezegging van een donator die het restaurant mede financierde en de toezegging van een aanvulling door Progressio/Cordaid is besloten om het guesthouse geheel volgens de originele plannen af te bouwen met vier extra kamers en een tweede kantoorruimte voor het GCMF management. Aan het eind van 2012 is met deze bouw gestart en midden 2013 zag de stichting één van haar dromen verwezenlijkt: Het GCMF guesthouse was helemaal af volgens de originele tekeningen.

In 2014 werd in het restaurant een bar geopend nadat dit meerdere malen door leden van de lokale gemeenschap als wens was geuit.

3.4 MIDDELEN

Het GCMF guesthouse is gebouwd met sponsorgelden aangevuld door Wilde Ganzen en deels door Progressio/Cordaid, maar is sindsdien geheel financieel onafhankelijk. Kwaliteitsverbetering en onderhoud worden door het guesthouse zelf betaald en met het overige geld wordt een steeds groter deel van de OVC kosten gefinancierd.

Naast de verhuur van kamers, genereert het guesthouse inkomen uit een internetcafé, een bar/restaurant en een *copyshop*. Ook worden evenementen georganiseerd zoals oudejaarsborrels of live muziek. Het guesthouse wordt nu en dan afgehuurd voor bruiloften of evenementen georganiseerd door lokale mensen. Regelmatig komen vanuit de overheidskantoren grote groepen voor een workshop of lunch.

Voor het inkopen van waren maakt het guesthouse tegen betaling van een kilometervergoeding gebruik van de GCMF auto en de GCMF truck.

Doordat het guesthouse een eigen *borehole* en watertoren heeft, is het niet afhankelijk van gemeentewater. Sinds midden 2015 beschikt het over een generator die het probleem van de steeds frequenter wordende uitval van stroom voor een deel oplost.

3.5 ORGANISATIE EN ACTIVITEITEN

In de eerste jaren lag het management van het GCMF guesthouse in handen van vrijwilligers uit Nederland en België. Toen Pious Musokoshi³ afstudeerde in *HR management*, besloot GCMF hem een kans te geven als guesthouse manager. Pious heeft deze functie met succes bekleed van mei 2012 tot februari 2015 toen hij aangaf verder te willen studeren.

GKMT streeft naar Zambiaans *ownership* van al haar projecten en daarom is er niet voor gekozen om Pious te vervangen door nieuwe vrijwilligers. In plaats daarvan is landelijk geadverteerd en gezocht naar wederom een Zambiaanse manager. Na een voorselectie en een vijftal interviews door het GCMF bestuur ging de keuze en daarmee de aanstelling naar Gertrude Tiki. Gertrude komt oorspronkelijk uit Kabwe waar ze assistent manager was van een veel groter guesthouse.

Gertrude leidt een team van negen mensen bestaande uit twee wakers⁴, twee schoonmakers, twee kokkinnen, een barkeeper, een receptionist en een tuinman. Ze legt verantwoording af aan het GCMF bestuur en wordt administratief ondersteund door de GCMF accountant.

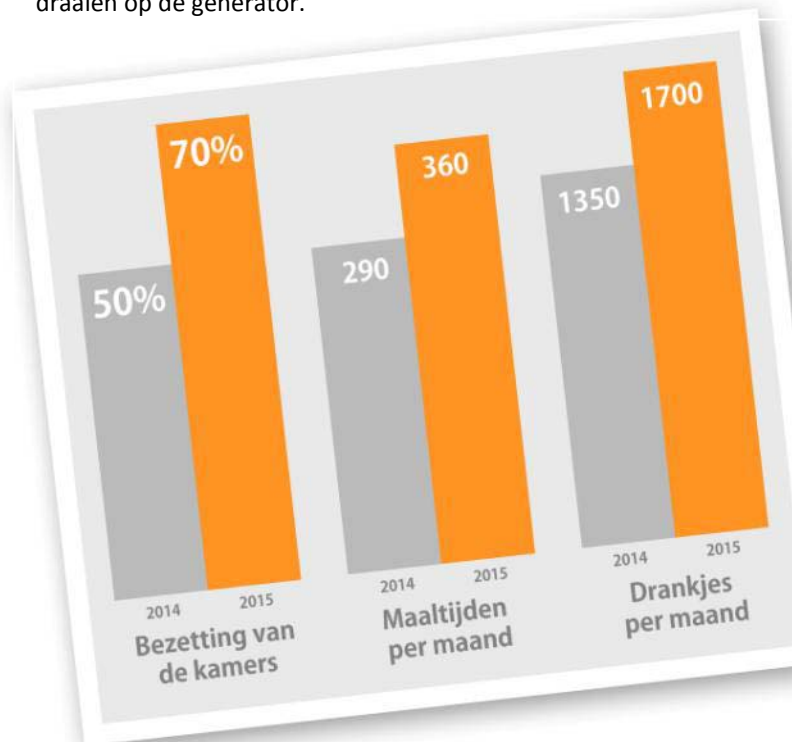
Naast eerder genoemde sociale activiteiten die in het guesthouse worden georganiseerd, speelt het een actieve rol⁵ tijdens nationale (feest)dagen zoals bijvoorbeeld: *World AIDS Day*, *Women's Day* en *Youth's Day*.

3.6 CIJFERS EN RESULTATEN

Op het internetcafé en de *copyshop* na, zijn de resultaten van 2015 positief ten opzichte van het jaar ervoor.

Het internetcafé kende problemen door een trend van gebrekkig internet die al in 2014 was ingezet. Een oplossing lijkt nog niet te zijn gevonden; alle internet providers kampen er momenteel mee in Zambia.

Ook de energiemaatschappij ZESCO liet het in 2015 vaak afweten. Stroomstoringen waren vrijwel het hele jaar dagelijks aan de orde en duurden meestal een uur of acht. Vooral de *copyshop* heeft hierdoor veel stil gelegen aangezien de printer niet kan draaien op de generator.

Zoals aangegeven: De overige resultaten waren positief:

- De gemiddelde bezetting van de kamers ging ten opzichte van 2014 met 20% omhoog naar 70%.
- In 2015 werden in het restaurant maandelijks gemiddeld 360 maaltijden geserveerd. In het jaar ervoor waren dit er gemiddeld 290.
- De bar heeft gemiddeld 1.700 drankjes per maand verkocht. Dit zijn er maandelijks 350 meer dan in 2014.
- In 2015 zijn twee bruiloften, acht workshops en een lokale *miss* verkiezing gefaciliteerd. Eén maal organiseerde het guesthouse zelf een avond met live muziek en aan het eind van 2015 een oudejaarsfeest.

³ Pious was één van de OVC kinderen.

⁴ Dag en nachtwaker, de dagwaker doet tevens onderhoud.

⁵ Financieel of facilitair.

GertrudeTiki

3.7 IMPACT

- Kinderen van het personeel gaan allemaal naar school en een paar zelfs naar een privéschool.
- Drie van de tien personeelsleden doen naast de baan een avondopleiding.
- Onderhoudswerkzaamheden aan het guesthouse, zoals schilderwerk en kleine reparaties, worden gedaan door lokale mensen.
- Lokale boeren leveren het restaurant groenten en kip.
- Verschillende basisscholen zenden kinderen naar het internetcafé voor computerlessen.
- Een tiental stellen heeft door de jaren heen hun bruiloftsfeest gehouden in het guesthouse.
- Tijdens de driemaandelijke DDCC⁶ meetings huurt de gemeente steevast het restaurant af voor grote lunches.
- Het guesthouse financierde in 2015 alle kosten voor de OVC Emmerson Nkonga, die aan de *University of Zambia* studeert.
- Het guesthouse financierde in 2015 alle kosten voor de OVC Margaret Banda die aan de *Paglory College of Education* studeert.
- Het guesthouse bood door de jaren heen huisvesting aan meer dan dertig Nederlandse studenten die naar Mpongwe kwamen voor een onderzoek of voor een stage bij de GCMF stichting, het ziekenhuis of een lokale school.

3.8 EVALUATIE EN TOEKOMST

Het guesthouse zelf en ook de service die het biedt worden constant verbeterd. Ook in 2015 hebben verbeteringen plaats gevonden ten opzichte van het jaar ervoor. Het GCMF guesthouse heeft een goede naam opgebouwd en het Zambiaanse management heeft bewezen deze prima te kunnen onderhouden.

De recente komst van meerdere gastenverblijven in Mpongwe township vraagt om een verdere verhoging van de standaard. In 2016 willen we dit doen door te werken aan luxe, daar dat is waar de gasten om vragen en het inderdaad een manier is om de concurrentie een stap voor te blijven. In de plannen staan onder andere kabeltelevisies op de acht zelfvoorzienende kamers en de renovatie van de keuken van het restaurant.

In 2016 streeft het GCMF guesthouse ernaar om het gehele huidige OVC programma te financieren en daarnaast financiële ruimte te creëren om het OVC programma uit te breiden naar meer kinderen.

⁶ Mpongwe District Development and Coordinating Commission.

HOOFDSTUK 4

lokale materialen en werkrachten en wanneer afgerond geheel zelfvoorzienend is.

4.3 MAATSCHAPPELIJKE

WAARDE

In de afgelopen jaren is een toenemend aantal jongeren vertrokken uit het Mpongwe district op zoek naar voortgezet onderwijs. Anderen die achter zijn gebleven, hebben vaak de mogelijkheden en de financiën niet om een beroepsopleiding buiten het district te volgen en blijven werkloos thuis.

Het opzetten van de GKVTC is volgens het district Comité in Mpongwe, het uitvoerend comité van GCMF in Mpongwe en de stichting GKMT in Nederland een oplossing om deze belangrijke groep jongeren toekomstperspectief te bieden en mede ook om het district verder te helpen ontwikkelen. Door deze jongeren te ondersteunen kan de stichting een bijdrage leveren aan het vormen van een middenklasse. Een VTC in Mpongwe betekent het ontwikkelen en behoud van kennis en een verdere ontwikkeling van de regio.

GKMT is in december 2011 gestart met de bouw van een duurzame, flexibel indeelbare en uitbreidbare school voor beroepsonderwijs met geaccrediteerde opleidingen. Een innovatief project waarbij het ontwerp en de onderwijsvisie een belangrijke rol spelen.

De school is ontworpen volgens de principes van *Open Source House*⁸ en *MAXergy* van Hogeschool Zuyd. Dit betekent dat het ontwerp ingebed is in de lokale cultuur en economie en het een bijdrage levert aan de werkgelegenheid en aan de

Vanwege gebrek aan kansen voor de jeugd en tekort aan geschoolde vakmensen in het Mpongwe district, begon GKMT eind 2011 haar nochtans grootste en meest uitdagende project: Het *George Korsten Vocational Training College* (GKVTC)⁷.

4.1 VISIE

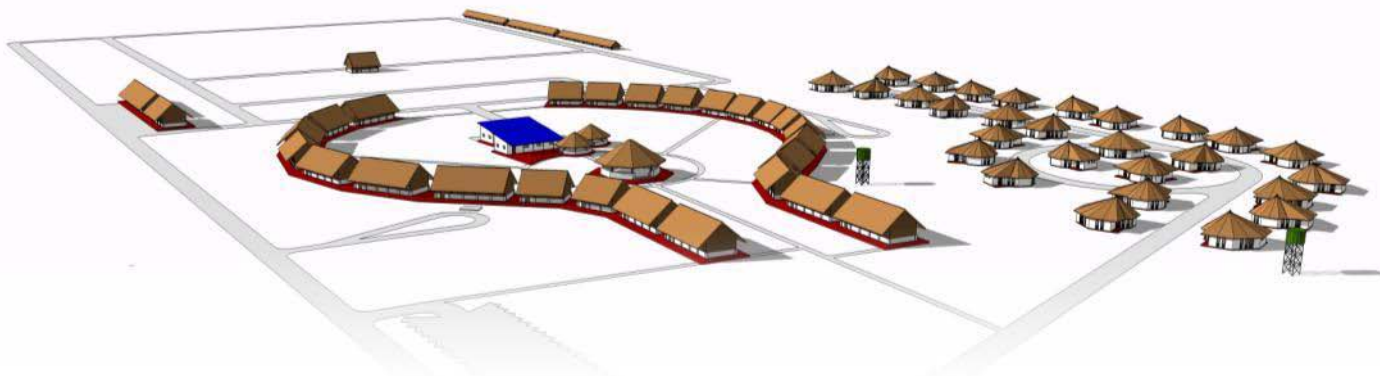
Een toekomst waarin het Mpongwe district zelf voorziet in beroepsonderwijs en niet langer afhankelijk is van geschoolde werkrachten van buiten het district.

4.2 MISSIE

De kinderen van Mpongwe een toekomst geven door de bouw van de eerste middelbare vakschool in het district die tijdens de bouw gebruik maakt van

⁷ Het GKVTC is de eerste middelbare vakschool in het Mpongwe district.

⁸ www.os-house.org

kennisontwikkeling in het district. Volgens deze principes is in Zambia nog niet eerder gebouwd.

Het ontwerp maakt maximaal gebruik van de locatie en het klimaat en is zeer flexibel en demontabel. De school wordt gebouwd met zoveel mogelijk 0-materialen, 0-instalaties, 0-energie en 0-water. Hiermee wordt bedoeld dat geen extra of in ieder geval zo min mogelijk extra materialen, installaties, energie en water in het gebouw gestoken wordt.

Materialen die voor de bouw gebruikt worden zijn lokaal beschikbaar en aan het eind van de levensfase van de gebouwen weer teruggegroeid in de natuur. De waterbehoefte voor keuken, toilet, wassen, de groentetuin en de landbouw wordt zoveel mogelijk gehaald uit opgevangen regenwater en wordt tevens gedeeltelijk hergebruikt.

De gebouwen zijn in traditionele ronde vorm gelegen, waardoor in het midden een open gebied ontstaat. In dit gebied worden gewassen en bomen geplant. Het ontwerp heeft hierdoor een intieme uitstraling.

Uit een analyse naar de cultuur in Zambia is gebleken dat het koken en het bijeenkomen van mensen centraal staat in het dagelijkse leven. Binnen de cirkel zijn daarom de gebouwen gelegen met gezamenlijke functies die ook tevens ontmoetingsplekken zijn. Dit zijn het auditorium, de keuken, het restaurant en de werkplaats *Make Something out of Nothing*.

Afval is een groot probleem in Zambia. In de bovengenoemde werkplaats wordt het afval

hergebruikt op een creatieve wijze en de producten tentoongesteld en verkocht in de expositieruimte. Het project voldoet aan alle TEVETA⁹ eisen en de *minimum building environment standards* in Zambia.

Het Ministerie van Onderwijs wordt nauw betrokken bij het vormgeven en uitvoeren van het onderwijs. Het leren vindt vooral plaats vanuit de principes van *action learning*, waarbij de praktijk uitgangspunt is voor het leren van de student en de student hierop in de theorie reflecteert. Naast gekwalificeerde vaardigheidsdocenten spelen leermeesters uit lokale bedrijfjes een rol in het vaardigheidsonderwijs. Deze begeleiden de jongeren in het productieproces¹⁰. Elke cursus wordt gekoppeld aan een bedrijfsunit, al dan niet uit het lokale bedrijfsleven. De bedrijfsunits dienen als praktijk leerplaatsen en genereert inkomen voor de school¹¹.

Het concept van duurzaam bouwen wordt gekoppeld aan de theorielessen en practica van de leerlingen. Studenten krijgen op deze manier inzicht in een duurzame manier van bouwen en kunnen deze kennis overbrengen op de volgende generaties. Hiermee wordt de kenniseconomie gestimuleerd en wordt de school bovendien iets van hen zelf, iets waar ze trots op kunnen zijn.

4.4 MIDDELEN

Het project is in 2011 goedgekeurd door Wilde Ganzen die sindsdien alle door GKMT geworven fondsen aangevuld heeft met 55%. Wijzigingen ten opzichte van de bouwvolgorde worden altijd eerst met Wilde Ganzen gecorrespondeerd en overlegd.

In het verleden is één maal een bouwgroep uit België en twee maal een bouwgroep uit Nederland afgereisd naar Mpongwe met kennisoverdracht als voornaamste doel. De eerste groep leerde de lokale bouwvakkers demontabele spanten maken. De tweede groep implementeerde een voor Zambia revolutionair afvoersysteem in één van de sanitaire gebouwen. De derde groep kwam naar Mpongwe nadat uit Nederland gedoneerde

⁹ Technical Education Vocational and Entrepreneurship Training Authority.

¹⁰ Training on the Job.

¹¹ Learning by Doing and Earning.

houtbewerkingmachines waren ontvangen. In één van de workshops heeft deze bouwgroep de timmermannen geholpen met het installeren en hen geleerd om met de machines te werken. Hierbij stonden veiligheidsvoorschriften en onderhoudswerkzaamheden voorop.

De machines in de timmerwerkplaats worden aangedreven door een grote dieselgenerator die de nodige 380 volt kan leveren. De generator is tevens aangesloten op de elektrische pomp die de watertoren vult.

GCMF beschikt over een truck die tot vier ton kan vervoeren. Tijdens de bouw is deze truck continue op de weg voor de aanvoer van hout, zand, riet en andere bouwmaterialen. In de weekenden, tijdens uitwedstrijden van het GKVTC voetbalteam zit de truck vol met spelers en supporters.

4.5 ORGANISATIE EN ACTIVITEITEN

Oorspronkelijk zou het GKVTC worden gebouwd in twee fasen. In 2014 heeft GKMT, in samenspraak met Wilde Ganzen, het project opgedeeld in vier fasen met als doel om beter inzicht te krijgen in de nodige fondsen en om sneller te kunnen starten met het aanbieden van cursussen. Zodra de nieuwe eerste fase is afgerond, kunnen gecertificeerde cursussen van start gaan. Na fase één kan de elektriciteit worden aangesloten en na het afronden van fase twee kan de school worden gezien als volledig operationeel, omdat dan zes leraren woningen, drie praktijklokalen en twee administratie gebouwen opgeleverd zijn. Fase drie en vier zijn toekomstige uitbreidingen volgens een te verwachten behoefte aan groei. In 2015 is het streven van GKMT geweest om fase één geheel af te ronden, inclusief meubilair.

De bouw wordt geleid door Albert Bram Sol, een bouwkundig ingenieur uit Nederland. Hij leidt een team van gemiddeld veertig lokale bouwvakkers. Het team bestaat uit een voorman, magazijnmanager, HR manager, kok, chauffeur, hoofdtimmerman, hoofdmetselaar, hoofddakdekker, timmermannen, metselaars, dakdekkers en helpers.

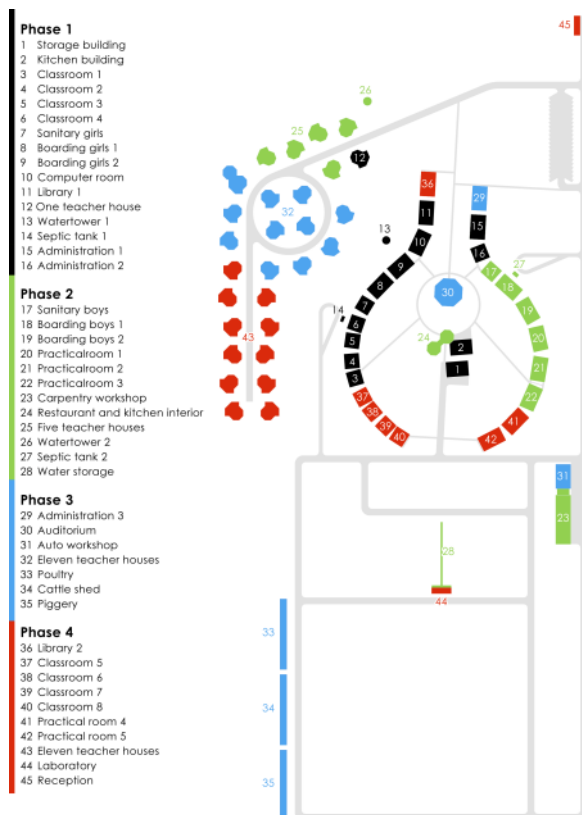
De werkers, samen met de Nederlandse projectleider, zijn een voetbalteam gestart in september 2013. Na twee keer verliezen en een keer of zeven 1-1 gespeeld te hebben tijdens oefenwedstrijdjes kwam er een overwinning en kregen zowel de spelers als mensen uit de omgeving de smaak te pakken. Per overwinning kwam er meer publiek langs de lijn van het veld dat is aangelegd door werkers van de GKVTC. Aangemoedigd door het groeiende en steeds harder zingende publiek besloten we onze club te registreren en mee te doen aan de lokale competitie.

Het begon als een manier om solidariteit te stimuleren onder de werkers en ze een sociaal alternatief te bieden voor bier drinken, wat allerlei positieve effecten heeft op hun gezondheid en verantwoordelijkheden naar hun gezin. Het team is echter uitgroeit tot het beste team van Mpongwe en heeft nu twee kampioenschapstitels achter haar naam.

4.6 CIJFERS EN RESULTATEN

In 2015 is gewerkt aan het afbouwen en meubileren van fase één. In de onderstaande afbeelding is fase één zwart.

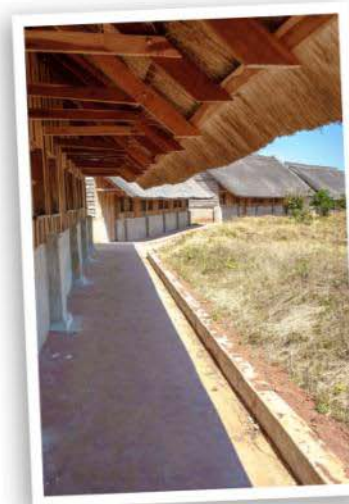

Concreet betrof dit de volgende werkzaamheden:

- De linker veranda is afgemaakt.
- Vier klaslokalen zijn ingericht. Hiervoor zijn 96 stoelen, 48 tafels, vier leraren bureaus en vier leraren stoelen gemaakt in onze werkplaats.
- Het sanitaire gebouw is betegeld, voorzien van alle installaties (toiletten, stortbakken, wastafels, douches en kranen) en het gebouw is aangesloten op de watertoren.
- Een internaat is ingericht. Hiervoor zijn zestien slaap/studie/opberg units en zestien stoelen vervaardigd.
- Het computerlab is ingericht voor 24 werkplekken. Hiervoor zijn twaalf dubbele pc tafels en 24 stoelen gemaakt.
- De bibliotheek is ingericht met acht boekenkasten, een pc tafel en twee stoelen, wederom vervaardigd door eigen werkers.
- Het receptiegebouw is opgeleverd. Hiervoor moesten kabelgoten, plafonds en deuren worden gemaakt en afgehangen.
- Het kantoorgebouw voor de directeur van de school is opgeleverd. Ook hiervoor moesten

kabelgoten, plafonds en deuren worden gemaakt en afgehangen.

- Twee administratieve gebouwen zijn voorzien van een veranda.
- Een demo lerarenwoning is gebouwd en opgeleverd.
- Een 60.000 liter septic tank met *French drain* is aangelegd.
- De *borehole* is voorzien van een elektrische pomp.
- Een metalen watertoren met 10.000 liter tank is gebouwd, aangesloten en opgeleverd.

4.7 IMPACT

- Het project biedt al vier jaar werkgelegenheid aan gemiddeld een veertigtal lokale werkers.
- ZNBC¹² heeft het project twee keer als nieuwsonderwerp uitgezonden op de nationale televisie.
- Het GKVTC heeft één maal als artikel in de *Sunday Times of Zambia* gestaan en twee maal in de *Zambia Daily Mail*.
- Het curriculum voor de *organic farming* cursus is door GCMF ontwikkeld in samenwerking met TEVETA en door TEVETA als nationale standaard geadopteerd.
- Het project is door de jaren heen bezocht door onder andere de Minister van Landbouw, het parlementslid van Mpongwe district, de burgemeester van Mpongwe, de landbouw coördinator van Mpongwe district, de district commissaris, de gemeente secretaris en meerdere *chiefs*.
- Het omringende land is door de gemeente gekaveld met een *high-cost residential and commercial* bestemming.
- De tekeningen voor de bouwvergunning van het GKVTC worden door de *Provincial Planning Office* in Ndola als nieuwe standaard gepresenteerd tijdens bijvoorbeeld *workshops*.
- Het GKVTC voetbalteam werd kampioen van Mpongwe in 2014 en in 2015.
- Het GKVTC voetbalteam heeft één maal als artikel in de *Sunday Times of Zambia* gestaan.
- Zeventien van de door GCMF opgeleide timmermannen en metselaars hebben met succes een *TEVETA trade level three* examen afgelegd en zijn nu in het bezit van een officieel certificaat.

SUNDAY TIMES OF ZAMBIA, August 7, 2015

Mpongwe district to get vocational training centre

Hundreds of youths expected to benefit through skills training

S

Project manager Bram Sol said the project started in 2012 and was fully funded by partners from Netherlands as a total cost of K16.7 million.

"The centre, which will be the biggest in the province, will offer training to students that will meet the required qualifications," Mr Sol said.

Among some of the courses expected to be offered at the centre are organic farming, food processing, horticulture, farming, catering and hospitality, bricklaying, carpentry, plumbing, tailoring and electronics.

The *Sunday Times* says that visited the centre found some workers busy with the construction works, while others were busy making doors using hand saws.

Building materials being used in the construction were locally produced and all the local workers had been trained in various skills including making the doors using locally sourced saw materials.

This project started in 2012 by Antonia Korten as an Orphaned and Vulnerable Children (OVC) project, leading to a centre called GCMF Children of Mpongwe & Future (GCMF).

He said GCMF had embarked on income generation projects to avoid donor dependence and a grant house located here to ensure that some of the financial raised also support OVC programmes and other school fees to about 50 children.

Other income generation projects were the construction of a community hall for the women group called Ndolambwe Tumbuka women Enterprise, which was being used for workshops, social and other community functions.

Another profitable undertaking was the Organic Delta Farm Centre where students attend lessons on organic farming on work in GCMF and Mpongwe.

JULY 26, 2015

SUNDAY TIMES OF ZAMBIA

COMMUNITY NEWS

K17m Mpongwe skills centre erected

By MUNAMBEZA MUWANEI

DONORS from Netherlands have embarked on the construction of a Vocational Training Centre in Mpongwe District at a cost of about K17 million.

The centre, which was being constructed using local materials, would be able to offer training to the local community and members of the public from other parts of the country.

Project manager Bram Sol said the project started in 2012 and was fully funded by partners from Netherlands as a total cost of K16.7 million.

"The centre, which will be the biggest in the province, will offer training to students that will meet the required qualifications," Mr Sol said.

Among some of the courses expected to be offered at the centre are organic farming, food processing, horticulture, farming, catering and hospitality, bricklaying, carpentry, plumbing, tailoring and electronics.

The *Sunday Times* says that visited the centre found some workers busy with the construction works, while others were busy making doors using hand saws.

Building materials being used in the construction were locally produced and all the local workers had been trained in various skills including making the doors using locally sourced saw materials.

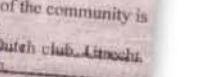
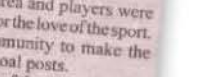
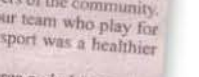
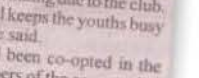
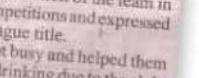
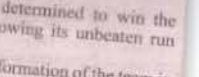
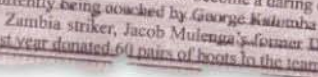
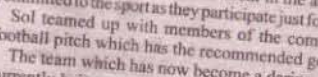
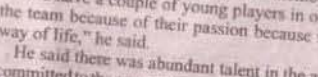
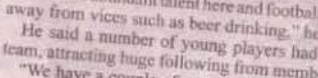
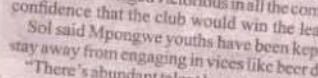
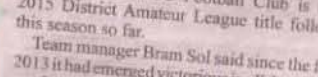
This project started in 2012 by Antonia Korten as an Orphaned and Vulnerable Children (OVC) project, leading to a centre called GCMF Children of Mpongwe & Future (GCMF).

He said GCMF had embarked on income generation projects to avoid donor dependence and a grant house located here to ensure that some of the financial raised also support OVC programmes and other school fees to about 50 children.

Other income generation projects were the construction of a community hall for the women group called Ndolambwe Tumbuka women Enterprise, which was being used for workshops, social and other community functions.

Another profitable undertaking was the Organic Delta Farm Centre where students attend lessons on organic farming on work in GCMF and Mpongwe.

Workshop built by water pump

ZAMBIA DAILY MAIL, Wednesday, July 1, 2015

Mpongwe to get vocational, training centre

ITEMBILE SIWAWA
Mpongwe

MPONGWE District is set to have its first vocational and training centre by September this year following the completion of construction of phase one.

The training centre, which will be named George Korten by the Give the Children of Mpongwe A Future (GCMF) donors of the Netherlands, will cater for over 500 students.

The initiative was brought about after Mrs Ton Korsten, wife to late George Korsten visited Mpongwe and saw the need for a training centre in the area.

GCMF chairperson Anthony Kalima described this initiative as progressive as it will afford pupils a chance to acquire vocational training within the district.

Mr Kalima said upon completion of training, the pupils will be empowered to pay for tertiary education which has proved costly to them.

He said "we started building this school in 2012 and is the first of its kind in Mpongwe. Once this training centre becomes operational we will be offering carpentry, bricklaying, tailoring and organic farming".

Mr Kalima pledged that the training centre will have favourable tuition fees compared to

other centres in other districts because "we want to afford every child in Mpongwe a chance to learn".

It will also have boarding facilities to accommodate would-be students.

Meanwhile, in a separate interview GCMF manager Albert Bram Sol said only phase one of the construction of the training centre will be done by September this year.

The training centre will also have accommodation for lecturers as an incentive.

He said "with funds available, we are likely to complete the entire centre by 2018 and I can assure you it will be facility to marvel at as it is the first of its kind".

¹² Zambia National Broadcast Channel.

4.8 EVALUATIE EN TOEKOMST

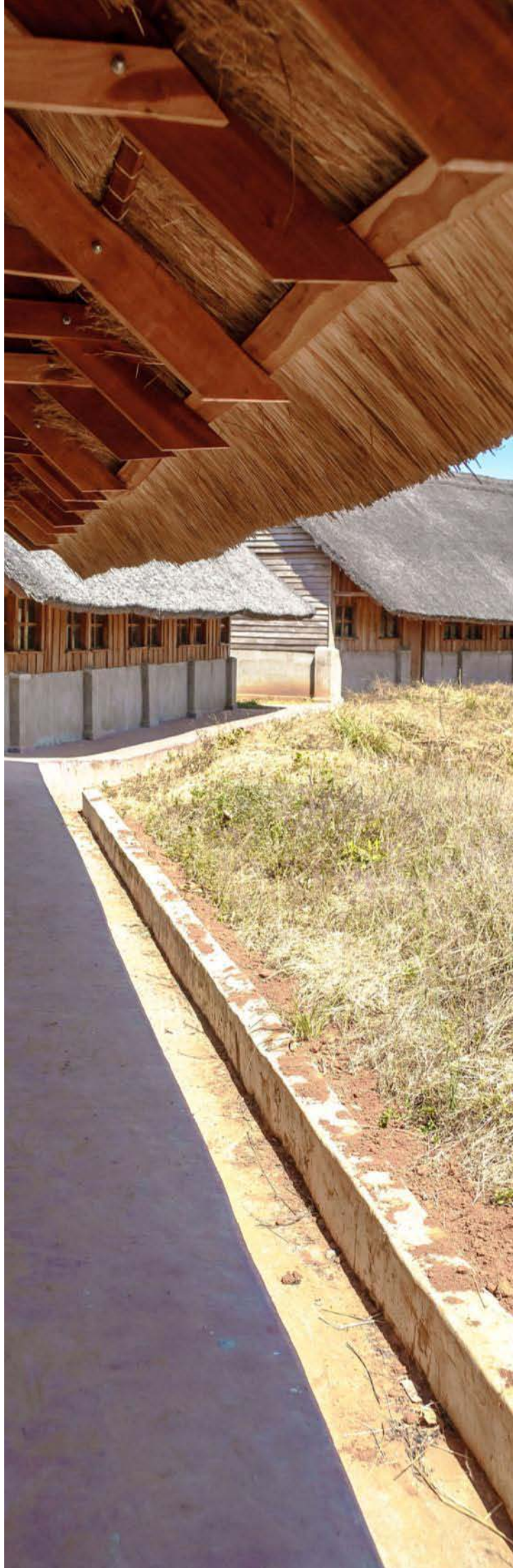
De doelstelling van 2015, het afmaken van fase één, is gehaald. Op wat vertraging na ten opzichte van de bouwplanning heeft het project dit jaar geen problemen gekend.

Vier klaslokalen, een praktijk lokaal, twee internaat gebouwen, een bibliotheek, een computerlab, twee administratieve gebouwen, een lerarenwoning en een op de watertoren en septic tank aangesloten sanitair gebouw met acht toiletten en zes douches zijn opgeleverd. Voldoende faciliteiten dus om te beginnen met het geven van cursussen aan de jeugd in Mpongwe.

2016 zal in het teken staan van het opzetten van drie cursussen (timmeren, metselen en tuinieren) en de continuering van de cursus organische landbouw.

Tijdens de eerste *intake* van de drie nieuwe cursussen is het doel om twintig studenten per cursus te rekruteren waarvan de helft in het internaat kan. Ook OVC *dropouts* kunnen een nieuwe kans krijgen, ditmaal om in eerste instantie een TEVETA *trade level three* certificaat te halen.

Afhankelijk van de financiën zal de komende jaren geleidelijk verder gebouwd worden aan fase twee. Eerst zal de prioriteit qua bouwwerkzaamheden echter liggen bij het elektrificeren van fase één.

HOOFDSTUK 5

Het IBALA project biedt trainingsprogramma's aan lokale kleinschalige boeren met als doel om duurzame organische landbouw te promoten. Momenteel volgt een veertigtal boeren het programma dat geleid wordt door twee Zambiaanse leraren. IBALA wordt vanaf 2013 aangeboden in het GKVTC en in Ibenga.

5.1 VISIE

Een gezonde en duurzame leefomgeving door praktische training in organische landbouw aan lokale kleinschalige boeren.

5.2 MISSIE

De kinderen van Mpongwe een toekomst geven door middel van ontwikkeling, *empowerment* en training van hun ouders met verhoogde voedselzekerheid als doel.

5.3 MAATSCHAPPELIJKE WAARDE

Met name in de rurale gebieden van Zambia is het werkloosheidscijfer hoog. De mensen zitten echter niet stil. Vrijwel ieder gezin praktiseert kleinschalige landbouw voor zelfonderhoud op een stuk grond van wisselende grootte. Hierop wordt voornamelijk maïs verbouwd.

Door het beperkte aantal gewassen en de conventionele methodes, is de vruchtbaarheid van de grond laag geworden en zijn de boeren in grote mate afhankelijk van input als kunstmest. Het komt vaak voor dat zaden gekocht en geplant worden, maar dat vervolgens niet genoeg geld over is voor kunstmest. Het aangeplante veld levert weinig tot niets op en dit heeft weer als gevolg dat een gezin geen geld en geen eten heeft tijdens het droge seizoen. Het behoeft geen wetenschappelijk onderzoek dat kinderen met een lege maag minder goed presteren op school.

Bij organische landbouw is de financiële input laag. Er wordt gewerkt aan *soil fertility rebuilding* door middel van zelfgemaakt compost en de boeren worden aangemoedigd te werken met *open polinated varieties* en *croprotation*. Hierdoor wordt de financiële input op den duur zelfs nul. Deze input wordt vervangen door tijd en werk en van beide is er geen gebrek. De kans op een mislukte oogst neemt hierdoor af en voedselzekerheid toe.

Naast opleiding en training helpt IBALA de boeren met registraties en het verkrijgen van subsidies binnen het district. Geregistreerde boeren krijgen bijvoorbeeld de kans om een bankrekening te openen, investeringskredieten aan te vragen en land eigendomsrechten te verkrijgen.

5.4 MIDDELEN

IBALA is in haar eerste drie jaren gesubsidieerd door Cordaid die alle door GKMT geworven fondsen aanvulde. Naast het geven van cursussen is in deze drie jaren binnen het IBALA programma hard gewerkt aan financiële onafhankelijkheid.

Dit hebben we willen bewerkstelligen door de bouw van een kippenboerderij in Ibenga op het terrein van IAGA¹³. Er is een faciliteit gebouwd voor 1.200 legkippen. De eieren van de huidige 250 kippen worden dagelijks naar de markt gebracht en de mest gaat naar compost voor de cursussen. Geleidelijk zal de kippenboerderij gevuld worden met meer kippen en de opbrengst dus hoger worden. Een tweede batch van 350 kippen is besteld. Eenmaal gevuld met 1.200 vogels kunnen de salarissen van zowel de *caretaker* als de twee leraren betaald worden met de opbrengsten uit de boerderij.

Binnen het IBALA project is in een tweede inkomen genererend project geïnvesteerd. Op een nabij de kippenboerderij gelegen stuk grond, dat gedoneerd is door de plaatselijke *chief*, zijn 450 cashewbomen aangeplant. Over een jaar of vijf zullen deze bomen cashew gaan produceren waarvan zowel de noten als de vruchten, al dan niet verwerkt, voor inkomen kunnen zorgen.

De *Level Foundation* uit Nederland heeft in 2015 twee gastdocenten over laten komen naar Ibenga voor een cursus in ondernemen. Deze cursus duurde een week en is gegeven aan alle IBALA cursisten.

IBALA beschikt over een kleine motor die de afgelegen boerderijen bereikbaar maakt en kan tegen een kilometer vergoeding gebruik maken van de GCMF auto en de GCMF truck.

5.5 ORGANISATIE EN ACTIVITEITEN

In 2011 is de stichting gestart met het IBALA project in *pilot* vorm. Na een grondige evaluatie van dit *pilotproject* is de stichting gestart met een driejarige opleiding volgens vier basisprincipes: Op tijd, Volgens standaard, Geen verspilling en Met plezier.

De eerste cursus voor twintig studenten is in september 2013 gestart in Ibenga. In september 2014 is een tweede groep van twintig studenten gestart in Ibenga en een derde groep van twintig studenten in Mpongwe aan het GKVTC. Deze laatste twee groepen doen over de opleiding twee jaar in plaats van drie.

Het onderwijs wordt gegeven door Joe Nkhoma en Elias Saliyua. Zij informeren het GCMF bestuur tweewekelijks tijdens de bestuursvergadering waarvoor dan wel Joe dan wel Elias wordt uitgenodigd. GKMT ontvangt maandelijks een geschreven rapport over de voortgang. Joe en Elias worden administratief bijgestaan door de GCMF accountant.

Voor de studentenadministratie is een bureau gereserveerd in het IAGA kantoor in Ibenga en in het GCMF guesthouse in Mpongwe. Alle informatie over de studenten en de vooruitgang die ze boeken wordt hier schriftelijk bijgehouden en later ingevoerd in de computer van het kantoor in Mpongwe.

De vorderingen van de studenten en hun persoonlijke situatie worden nauw in de gaten gehouden zodat snel ingegrepen kan worden indien dat nodig is. Een zorgvuldige *monitoring* van de persoonlijke situatie van de student over langere tijd maakt het mogelijk om de impact van de opleiding te meten en indien nodig de opleiding aan te passen aan de behoefte van de lokale boeren.

¹³ Ibenga Area Gender Association.

Het eerste jaar is de opleiding zeer intensief; wekelijks een volledige dag theorie en praktijk aan het opleidingscentrum en een twee wekelijkse controle op de thuisvelden van de studenten. De focus ligt op alle aspecten van organische landbouw en op de invulling van zes rollen: Landbouwer, Communicator, Teamworker, Ontwerper, Onderzoeker en Ondernemer.

Het tweede en derde jaar zijn minder intensief met slechts een halve dag per maand theorie met *life-skills* en lessen in ondernemerschap: Vaardigheden die belangrijk zijn voor succesvolle ondernemen. De tweewekelijkse controle op de thuisvelden vindt ook gedurende het tweede en derde jaar plaats.

School Enterprise Challenge

Als vervolg op de prijs voor Zambia van de *Pan African Award* voor *Entrepreneurship in Education* is het GKVTC door de organisatie *Teach a Man to Fish* uitgenodigd om mee te doen aan de *School Enterprise Challenge*. Gedurende twaalf weken zijn de studenten en de twee docenten, Joe en Elias, online begeleid. Met behulp van een tiental handleidingen is een business idee uitgewerkt in een businessplan en een financieel plan.

Studenten hebben gekozen voor het maken van *Cooking Oil* op organische wijze. Studenten en docenten hebben heel hard gewerkt aan het plan en wij zijn heel blij met onderstaande feedback die wij kregen:

"Thank you for entering the School Enterprise Challenge, we really enjoyed reading your business plan, you have obviously worked very hard and we hope that you are enjoying participating in the School Enterprise Challenge Competition 2015!"

MARKET RESEARCH - *We thought that the market research you conducted was fantastic. The way you presented your information was really clear and helped to provide you with lots of useful information, for example, that there is a demand for your product, as well as good ideas for the future that will help you to diversify your range of products.*

SWOT ANALYSIS - *The SWOT analysis is fantastic, well done! You clearly explained in detail the Strengths and Opportunities that your team has. This section will help your team to take advantage of your unique situation. We were really impressed by all of the skills, talent and knowledge that your team has to offer the business - you sound like a really talented*

bunch! The weakness and threats section provides an honest and interesting account of potential problems that your business may come across. Having this information will help you to deal with and/or troubleshoot issues outlined in the section.

OPERATIONAL PLAN - *It was great to read about your diverse business team. You could further strengthen your operational plan by including a team structure which shows what each member is responsible for. This will help your team work efficiently and effectively when you launch your business."*

5.6 CIJFERS EN RESULTATEN

- Er zitten 42 studenten in het programma. 27 in Ibenga en vijftien in Mpongwe op het GKVTC.
- Achttien studenten zijn uitgevallen door verschillende oorzaken. Naast zwangerschap en ziekte waren de lage lesgeelden voor sommigen toch te hoog.
- Beide trainingscentra hebben een halve hectare grond tot beschikking voor demoplots.
- De cursus is geregistreerd en het curriculum is goedgekeurd door TEVETA.
- De twee docenten hebben een cursus methodologie gedaan aan het TVTC¹⁴.
- In 2013 en 2014 organiseerden de studenten een open *fieldday* in Ibenga waar bezoekers de demoplots van de studenten konden zien.
- In 2015 werd een open *fieldday* georganiseerd op de boerderij van één van de studenten zelf.
- In 2014 is met alle studenten een excursie ondernomen naar *Ndola Dawn Trust*.
- In 2015 is een excursie ondernomen naar *Rivendell farm*.
- In 2015 ontvingen alle studenten een cursus ondernemerschap aangeboden door de Level Foundation uit Nederland. Deze cursus duurde een week.
- In 2015 hebben alle studenten meegedaan aan de *School Enterprise Challenge* van *Teach a Man how to Fish*.
- GCMF is in 2014 door het Ministerie van Landbouw uitgeroepen als beste NGO van Mpongwe. Dit is mede te danken aan het succes van IBALA.
- Twee studenten van de HAS hogeschool hebben in 2015 stage gedaan binnen IBALA. Terry en Siebe hielpen met het opstarten van de kippenboerderij en het ontwikkelen van protocollen.
- 42 studenten van IBALA hebben met succes een TEVETA *trade level three* examen afgelegd en zijn nu in het bezit van een officieel certificaat.

5.7 IMPACT

- Amos Mubeka, een lokale boer die in 2014 instroomde in IBALA, produceert nu organische groente en verkoopt die op de lokale markt. Hij kan hiermee zijn gezin onderhouden.
- Jessie Mwale, een gepensioneerd lerares, heeft het IBALA programma geheel doorlopen en geeft nu zelf les over organische landbouw aan haar gemeenschap en kerk.

¹⁴ Technical Vocational Teachers College in Luanshya.

- Steward Kalaswa was al jaren boer, maar zonder veel succes. De cursus heeft zowel hem als mensen uit zijn omgeving doen inzien dat de organische methode werkt. Zijn buuren willen zich nu allemaal voor IBALA inschrijven, aldus Steward.
- Charles Pintu werkt naast de cursus als *caretaker* in de kippenboerderij en verbouwt thuis momenteel organische groenten en houdt geiten om met de mest compost te kunnen maken.
- IBALA heeft door de jaren heen meer dan 2.000 bomen aangeplant als tegenwicht van de in Zambia gaande ontbossing.
- De *fieldday* van 2014 is door ZNBC uitgezonden op de nationale televisie.

Thanks for the GCMF for the support of IBALA project to introducing organic farming here at Ibenga area under Association for Sustainable for the community to benefit and we have lent a lot of things that we have lent in environmental friends and also the impact. After we are going to benefit although we yet finished, but we have seen what is going to come because since you have trained us, also we are not going to hide this information we are going to teach in our communities through practice and all what we are doing. Also there is ecology, as we going to farm and these products which we are producing we are going to sell it in our community. And again we are maintaining our soil to be fertile and even to our health is good, we also thanks you for having this opportunity to learn this type of farming because it is cheap and we have seen that as days goes on we will be farming on a large scale and it will benefit to our country even to our neighbouring countries. And to other things that we have learnt is that a person can feed this to other families to a piece of land and maintain well without wasting much energy. So we are asking you to give us more support so that this farming should not ended here, because we have learnt a lot of things so we don't want this knowledge you have given us to end up.

We glad pray God that we should go as far as we working with you. And again there is no wastage, learnt we didn't do it, but in our minds we have some help of compost manure people they were using it even though we were facing all the challenges but what we were learning according to the principles they taught us in this school so in the coming years we are going to make our land to be come as it was before. Because the all communities this information has gone beyond that what encourages us in this farming thing is other thing is that they maintain our land and thank very much for teaching us this farming because we were in a day of not knowing what we were doing work hard so that even our future generation we are going to teach them through practice and also through case study, and to show them the farmer of this community so that they have a good picture and to be the good stewards of the soil. Not to be embarrassed that maybe your taken you are support the nation is going for nothing no it's working, not many because when standing at the challenges but at the end of the day things will change thank for all your support and the all management of GCMF May God bless you.

5.8 EVALUATIE EN TOEKOMST

Reflecterend op de cursus ondernemerschap van de *Level Foundation* en geïnspireerd door de *School Enterprise Challenge*, ontstond vanuit de studenten het idee om een coöperatie op te richten met IBALA en haar studenten. De oogst van de thuisvelden van de studenten kan door IBALA worden opgekocht en verwerkt tot producten van het merk IBALA. De maïs kan bijvoorbeeld tot organische *mealie meal*¹⁵ worden gemaal, de pinda's tot organische pindakaas en de sojabonen tot organische sojamelk en het restproduct tot veevoer. Ook het cashew project kan opgenomen worden in de co-operatie. Dit betekent dat we over moeten gaan tot de aanschaf van het nodige materieel voor voedselverwerking. Onze IBALA leraren en de studenten zijn er van overtuigd dat naast het trainen van organische methoden ook gewerkt moet worden aan de ontwikkeling van een lokale markt voor organische producten.

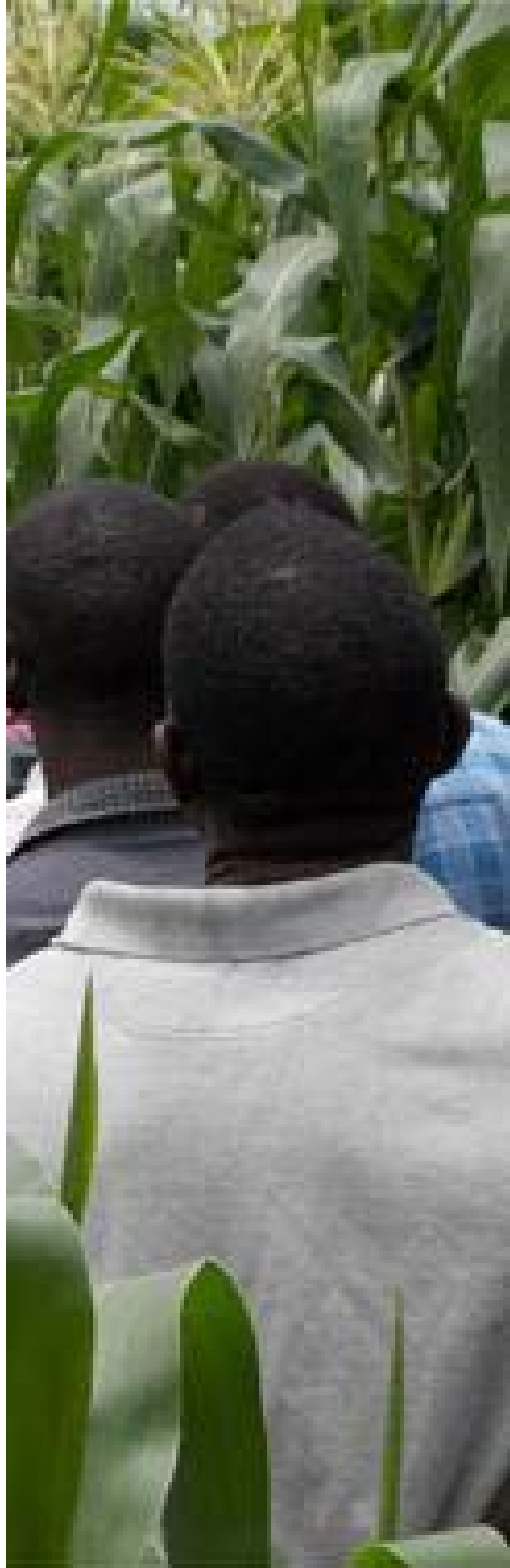
OPPAZ¹⁶ is in Zambia het moederorgaan wat betreft organische landbouw. IBALA kan zich bij OPPAZ laten registreren als merknaam en producent van organische producten. Hiermee wordt de deur naar een markt geopend. In juli 2016 willen we deze registratie rond hebben en werken aan de fondsenwerving voor het materieel voor voedselverwerking. Voordelen van een OPPAZ registratie zijn:

- Vrije toegang tot informatie omtrent organische landbouw.
- Het verschaft een licentie om te handelen in organische producten.
- IBALA kan zelfs de export markt op.
- Studenten worden uitgenodigd voor workshops.

Vanwege de hoge vraag uit de lokale gemeenschap willen we het IBALA programma uitbreiden naar meer studenten. In 2016 streven we naar 80 studenten in plaats van de huidige 42. De volgende intake zal plaatsvinden in juli 2016.

¹⁵ Voor *Nshima*, het hoofdbestanddeel van een Zambiaanse maaltijd.

¹⁶ *Organic Products and Producers Association Zambia*.

HOOFDSTUK 6

BESTUUR EN ORGANISATIE

6.1 HET BESTUUR IN NEDERLAND

De stichting GKMT bestaat uit een dagelijks bestuur (voorzitter, secretaris en penningmeester). Het bestuur is gekozen voor een periode van twee jaar. Alle bestuursleden zetten zich op vrijwillige basis in en ontvangen geen vergoeding.

De stichting is nog steeds op zoek naar nieuwe bestuursleden met affiniteit op het gebied van fondsenwerving, het bedrijfsleven en middelbaar of hoger beroepsonderwijs. Het benoemingsbeleid is in de statuten vastgelegd:

- Minimaal drie en maximaal vijf bestuurders.
- De bestuurders worden benoemd en geschorst door het bestuur.
- De bestuurders worden benoemd voor twee jaar en kunnen herbenoemd worden.
- In geval van één of meer vacatures in het bestuur behoudt het bestuur zijn bevoegdheden.
- De bestuurders ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden. Zij hebben wel recht op vergoeding van de door hen in de uitoefening van hun functie gemaakte kosten.

Voorzitter: Ton Korsten-Korenromp

- Oprichtster stichting.
- Gepensioneerd, voorheen Senior Docent aan de Faculteit Gezondheid en Zorg van Zuyd Hogeschool.
- Begeleidster van stagiairs voor Mpongwe.
- Voorheen werkzaam geweest voor *Terre des Hommes* in India, PUM Netherlands Senior Expert.

Secretaris: Wim Mensink

- Hoofd Inkoop Stichting LSG Rentray te Eefde.
- Voorheen werkzaam geweest in Rwanda (1985-1990) en Uganda (1999-2002), en voor korte missies onder het Ministerie van Ontwikkelingssamenwerking.

Penningmeester: Thei Meulenberg

- Gepensioneerd accountant.
- Voorheen werkzaam geweest bij Koenen en Co.

Taken bestuur

De belangrijkste taak van het bestuur is het ontwikkelen en vaststellen van het beleid en het toezien op de uitvoering van dat beleid. Aangezien de stichting geen directie kent, voert het bestuur noodgedwongen alle directietaken zelf uit, zoals fondsenwerving, PR activiteiten, contact met alle belanghebbenden, het aanvragen van subsidies, het financieel en projectmanagement en het maken van het jaarverslag.

Het bestuur in Nederland heeft in 2015 vijf maal vergaderd. Daarnaast is er regelmatig contact via e-mail en telefoon. De belangrijkste onderwerpen tijdens de bestuursvergaderingen zijn geweest:

- Lopende projecten; veel aandacht naar het KGVTC.
- Vacatures in Mpongwe.
- Rapportages afgeronde projecten.
- Subsidieaanvragen en fondsenwerving.
- De onderwijsorganisatie en het onderwijsprogramma van het KGVTC.
- Het project en financieel management in Mpongwe.
- De cursus Organische landbouw voor kleine boeren.
- Onderzoek naar mogelijkheden voor overname van het KGVTC door Young Africa.
- De notulen van de vergaderingen van het uitvoerend Comité in Mpongwe.
- Beleid voor de toekomst.
- Inzet van vrijwilligers, stagiairs en experts.

Adviesgroep

Het bestuur wordt tevens ondersteund door een Raad van Advies. Deze bestaat uit:

- Theo Goossens: Interim en project manager, PUM Netherlands Senior Expert.
- Carla Langen: Gepensioneerd. Voorheen Voorzitter College van Bestuur ROC Leeuwenborgh.
- Maarten van Woerden: Adviseur CvB Helicon Opleidingen/Consultant Green Team.
- Gijs de Bont: Lid College van Bestuur Helicon opleidingen.

6.2 HET BESTUUR IN MPONGWE

De uitvoering van de projecten in Zambia is in handen van een uitvoerend comité in Mpongwe. Het comité bestaat uit negen personen:

Voorzitter: Anthony Kalima

- Hoofd Britonester Pre- and Primary Private School.
- Gepensioneerd en voorheen hoofd van de Basisschool van Mpongwe.
- Caritas contactpersoon voor Mpongwe District.
- Diverse adviserende functies in Mpongwe.

Secretaris en vice voorzitter: Fridah Musukuma

- Planner Mpongwe District Development

Coordinating Committee.

- Volgde gedurende twee jaar de opleiding Project Management op kosten van de stichting.

Bestuurslid: Elizabeth Lusambo

- Zakenvrouw.
- Contactpersoon NGOCC (Non-governmental Organization Coordinating Committee) voor Mpongwe District.
- Programma coördinator van de vrouwengroep Nchemwe Twesheko.

Bestuurslid: Stephen Kangwa

- Landbouwvoorlichter.
- Verbonden aan het FTC en het ministerie van Landbouw.

Bestuurslid: Patrice Mutakela

- Project coördinator Mpongwe Baptist Association.
- Volgde een opleiding tot accountant in Chingola.

Bestuurslid: Justina Ngoma

- Gepensioneerd.
- Voorheen CDO (Community Development Officer).
- Social Worker.

Bestuurslid: Robiness Mali

- Adviseur van de chieftainess.

Bestuurslid: Jackson Mwenda

- Voormalig hoofd Mpongwe Basic School.
- Huidig hoofd St. Theresa Basic school Ibenga.
- Voorzitter DATF (District Aids Task Force).

Bestuurslid: Rose Munkombwe

- Voormalig Sister in Charge Mpongwe Mission Hospital.
- Werkzaam bij District Health Management Team Mpongwe.

Adviseur: Maxwell Bweupe

- Voormalig secretaris GCMF.
- Voormalig lid District AIDS Task Force.
- Werkzaam als Transition Coordinator bij Catholic Relief Service.
- Heeft in 2010 zijn Master in Public Health gehaald aan de universiteit van Maastricht.

Het steering committee

De dagelijkse leiding van GCMF is in handen van het *steering committee*, bestaande uit Mr. Kalima, Mrs. Musukuma, Mr. Kangwa, Mrs. Lusambo en Mr. Mutakela. Het comité vergadert eens in de veertien dagen en de taken zijn:

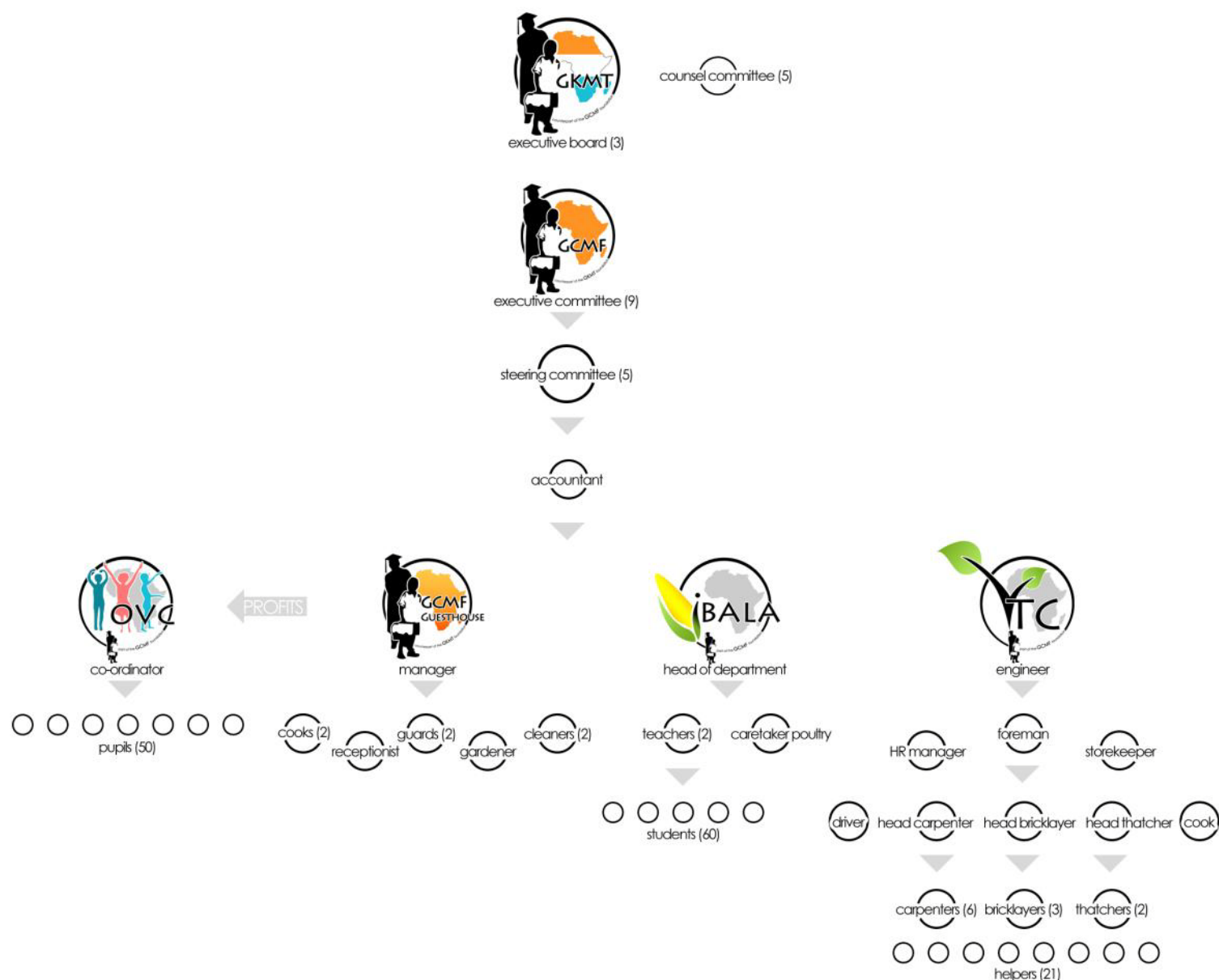
- De binnengekomen aanvragen voor ondersteuning vanuit de bevolking, na het afleggen van *site visits*, beoordelen en voorleggen aan de stichting in Nederland.
- Het monitoren van het proces van uitvoering van de goedgekeurde projecten.
- Het controleren van financiële en inhoudelijke tussen- en eindrapportages van elk project.
- Het verzorgen van de driemaandelijkse rapportages aan het DDCC en de stichting in Nederland.

- Het afleggen van verantwoording over de bestede gelden.
- Contact onderhouden met de stichting in Nederland.

Lokaal management

Elk van de vier projecten heeft een projectmanager aan het hoofd van een per project verschillend aantal werknemers. De projectmanagers rapporteren tweewekelijks aan het *steering committee* en maandelijks schriftelijk aan het bestuur in Nederland. Alle projectmanagers worden administratief bijgestaan door een Zambiaanse accountant die in dienst is van de GCMF stichting.

6.3 ORGANOGRAM

HOOFDSTUK 7

STRATEGIE, BELEID EN MIDDELEN

7.1 SAMENWERKING IN MPONGWE

Het beleid van de stichting is erop gericht om een structurele bijdrage te leveren aan duurzame ontwikkeling, armoedebestrijding en het creëren van ontwikkelingskansen voor kwetsbare groeperingen in het Mpongwe district¹⁷. Dit betreft vooral weeskinderen, jongeren en vrouwen.

Met het creëren van ontwikkelingskansen wil de stichting aansluiten bij de adviezen van het WWR rapport. Dit beleid maakt ze concreet door het financieren van onderwijskosten voor de kinderen gedurende hun schoolloopbaan en het ondersteunen van inkomsten genererende projecten voor kwetsbare groeperingen. Voorbeelden zijn het guesthouse en internetcafé, de IBALA opleidingen, de kippenboerderij, verschillende

gemeenschapsgroepen zoals de YIP¹⁸, de Mukuyou Women Orphan Support Group, Nchembwe Tweskeko Women Group en Tubombeshe van Ibenga Area Gender Association.

Comité in Mpongwe

De stichting heeft in Mpongwe een uitvoerend comité dat de werkzaamheden ten behoeve van de projecten uitvoert. Het comité bestaat uit vertegenwoordigers van de sectoren: Gezondheidszorg, Onderwijs, Landbouw, het District Development Co-ordinating Committee, District Aids Task Force, de Mpongwe Baptist Association, het lokale bedrijfsleven en de Chieftainess.

Zonder uitvoerend comité ter plaatse zou het niet mogelijk zijn om vraaggericht te werken en duurzame ontwikkelingen op gang te brengen. Het comité ter plaatse heeft een belangrijke rol in het creëren van een draagvlak voor duurzame ontwikkeling, armoede bestrijding en het creëren van ontwikkelingskansen voor kinderen, jongeren en vrouwen. Alle comitéleden zijn Zambiaanse vrijwilligers en ontvangen enkel een vergoeding wanneer zij meer dan drie uur onderweg zijn voor het bezoeken en monitoren van de projecten.

Het DDCC

Het comité werkt nauw samen met het DDCC¹⁹ in Mpongwe om de doelstellingen van de stichting in lijn te houden met de doelstellingen van het DDCC. Alle aanvragen worden door het comité getoetst aan de eigen doelstellingen en de probleemgebieden die genoemd worden in het *District Development Plan*. Het comité volgt daarbij de projectencyclus, zoals beschreven in hoofdstuk negen. Het uitvoerende

¹⁷ Het meerjaren beleidsplan van de stichting is beschikbaar op de website onder het kopje 'jaarverslagen'

¹⁸ *Youths in Progress*

¹⁹ *District Development Co-ordinating Committee*

comité rapporteert driemaandelijks aan het DDCC over de projecten.

Samenwerking in de provincie

De gesprekken met de Council, de Ministeries, TEVETA, *Mpongwe Business Association*, verschillende bedrijven en technische scholen in de provincie over de onderwijskundige en organisatorische opzet van de GKVTC in het Mpongwe District zijn in 2015 gecontinueerd. Ten behoeve van het GKVTC is nu een groot netwerk opgebouwd.

7.2 SAMENWERKING IN NL

Wilde Ganzen

Net als in voorgaande jaren kon de stichting ook dit jaar weer rekenen op de financiële steun van Wilde Ganzen.

Vanaf 2016 werkt Wilde Ganzen met een aanvulling op de eigen fondsen voor een specifiek project met 50%.

Cordaid

Ook Cordaid heeft ons in 2015 ondersteund met onze landbouwopleidingen door middel van een aanvulling op eigen fondsen met 50%. 2015 is jammer genoeg het laatste jaar dat Cordaid projecten in Zambia ondersteunt.

Hogescholen in Nederland

De stichting maakt het mogelijk dat studenten van verschillende faculteiten van hogescholen kunnen participeren in onderzoeksprojecten rond het thema creëren van ontwikkelingskansen, armoedebestrijding en duurzame ontwikkeling.

Het uitgangspunt is vraaggericht werken in een trans disciplinaire setting in een andere cultuur. Door in te gaan op maatschappelijk relevante vragen uit het Mpongwe district en deze vragen te vertalen naar projecten en onderzoeksvragen, zullen niet alleen studenten belangrijke competenties kunnen verwerven, maar kunnen ze ook een bijdrage leveren aan het creëren

van ontwikkelingskansen, duurzame ontwikkeling en het verminderen van armoede in het Mpongwe district. Het onderzoeksproject *Waste Management* en het Cashew project zijn daarvan voorbeelden.

HAS Hogeschool

In 2015 hebben Bregt Stevens en Daan Zuidervart van de HAS hogeschool vijf maanden onderzoek gedaan naar *waste management* als inkomsten genererende optie voor het GKVTC. Ook ontvingen we Terry Emonds en Siebe van de Crommert die hielpen met het opzetten van de kippenboerderij van IBALA.

Hogeschool Rotterdam

Van februari tot juli heeft Tom de Vries van Hogeschool Rotterdam zijn afstudeerproject uitgevoerd bij GCMF met als onderwerp: *'From donorship to Ownership', Bachelor thesis about improving financial control and accountability at the NGO GKMT/GCMF*. Hij heeft tevens samen met de nieuwe accountant in Mpongwe het nieuwe boekhoudprogramma Sage Pastel ingevoerd.

Hogeschool Zuyd

In augustus is Anne Frencken van de faculteit Gezondheid en Zorg van Zuyd Hogeschool gestart met haar stage in het *Mpongwe Mission Hospital* en bij het *Mpongwe District Health Management Team*. Zij heeft meegewerkt aan een langlopend onderzoek naar ondervoeding bij kinderen onder de 5 jaar. In november zijn Liselot Hollander en Robin van Hilst van de Hogere Hotel School van Zuyd begonnen aan hun stage op het guesthouse. Sanne de Leeuw van Communicatie en Oriëntaalse talen startte in diezelfde periode met haar onderzoek naar de impact van GCMF op *Community Development* in het Mpongwe district.

Vrienden van Mpongwe

Zowel in Nederland als in België is een groep vrienden actief betrokken bij het werk van de stichting in Mpongwe. Zij verrichten werkzaamheden in het kader van draagvlakversterking en fondsenwerving en voeren bouwwerkzaamheden uit voor specifieke onderdelen van het GKVTC.

7.3 RESERVES EN INVESTERINGSBELEID

GKMT gebruikt geen donaties voor financiële speculaties, noch in de valutamarkten, noch in andere beleggingen. Alle reserves staan op de bankrekening.

7.4 VRIJWILLIGERS

Er is momenteel één vrijwilliger werkzaam in Zambia. Bram Sol werkt sinds april 2013 voor GCMF. Hij heeft Bouwkunde aan de Hogeschool van Utrecht en Ontwikkelingsstudies aan de Radboud Universiteit in Nijmegen gestudeerd. Hij heeft verschillende ontwikkelingsprojecten uitgevoerd; onder andere in Honduras en Chili. Hij is verantwoordelijk voor de organisatie en het begeleiden van de bouw van het GKVTC, maakt de werktekeningen, plannings en begrotingen en is verantwoordelijk voor de kadastrale procedures, bouwaanvraag, personeelszaken, etc.

Vrijwilligers in Nederland en België

Bij de uitvoering van de activiteiten van het bestuur en de projectactiviteiten is de inzet van vrijwilligers in Nederland onontbeerlijk. De groep Stasegem België heeft actief aan draagvlakversterking en fondsenwerving gedaan. Met hun acties hebben zij maar liefst 17.000 euro opgehaald. Eind december 2014 hebben de twee voormalige vrijwilligers Tine Buysens en Thijs Naërt samen met een aantal leden van Stasegem België GCMF bezocht en allerlei noodzakelijke klussen uitgevoerd. De groep Vrienden van Mpongwe heeft de organisatie en verspreiding van de nieuwsbrief op zich genomen. Het webbeheer en de inrichting van de website is in handen van Patrick Hanckmann. Graag willen wij hier alle vrijwilligers van harte bedanken voor hun inzet en betrokkenheid. Heel veel dank.

Uitzenden vrijwilligers naar Mpongwe

Er komen regelmatig aanvragen binnen bij de stichting met de vraag om als vrijwilliger enkele maanden te werken in het Mpongwe district. De inzet van vrijwilligers moet een duidelijke meerwaarde hebben voor de stichting in Mpongwe voor haar partners in het district.

7.4 COMMUNICATIE

Bezoeken

Ton Korsten-Korenromp, de voorzitter, heeft in februari en augustus 2015 bezoeken van drie weken gebracht aan Mpongwe. Zij was in februari aanwezig bij de selectiegesprekken van de nieuwe guesthouse manager en de accountant. Bij het tweede bezoek was tevens de penningmeester van GKMT Thei Meulenberg aanwezig.

Communicatie via email en telefoon

De stichting in Mpongwe en hiermee ook Mpongwe township, beschikt sinds oktober 2008 over email en internet. Het is nog steeds het eerste en enige internetcafé in de wijde omgeving. Het dichtstbijzijnde internetcafé ligt in Luanshya, op een afstand van een uur rijden. Echter in de tweede helft van 2015 heeft heel Zambia te kampen gekregen met het uitvallen van de elektriciteit en verliep het email verkeer moeizamer dan we gewend waren. Toch was er bijna dagelijks email contact en wekelijks een Skype contact met de bouwkundige. Ook is er sms contact tussen de stichting in Nederland en de stichting in Mpongwe. Maandelijks wordt een inhoudelijk en financieel rapport gemaaild van alle projecten naar het bestuur in Nederland. Het uitvoerende comité in Mpongwe houdt kantoor in de laatst gebouwde vleugel van het guesthouse.

Communicatie met achterban

De stichting vindt het belangrijk om haar contact met de achterban en belanghebbenden goed te onderhouden en uit te breiden. Belanghebbenden zijn alle donoren, subsidiegevers en samenwerkingspartners.

Subsidiegevers die een aanvulling geven op de ingezamelde gelden, zoals Wilde Ganzen en Cordaid ontvangen uitgebreide rapportageverslagen volgens de formats (financiële en inhoudelijke criteria) van deze organisaties. Naar grote donoren worden deze formats ook aangehouden.

In 2015 zijn er geen klachten binnengekomen van welke aard dan ook. In 2016 willen wij actief aandacht besteden aan klachten (incl. klachtenprocedure) en ideeën, opmerkingen en wensen van belanghebbenden en donoren.

De stichting heeft in 2015 verschillende activiteiten ondernomen en daarmee een grote achterban bereikt. Zij heeft meegedaan aan Fietsen Scoort, Cordaid Social Adventure en de prijsvraag voor het

beste Particuliere Initiatief van het jaar van Wilde Ganzen. Via Facebook, Twitter en de website werden donoren, instellingen en oud-studenten, vrienden en familie aangespoord om op onze projecten te stemmen.

Donoren worden op verschillende manieren betrokken bij en geïnformeerd over de activiteiten van de stichting, onder meer door het versturen van bedankbrieven, nieuwsbrieven en jaarverslagen (per post of per email al naar gelang de voorkeur).

Verder zijn de website²⁰ van de stichting en Facebook een belangrijk middel om geïnteresseerden te informeren over de stichting. Er is een aparte link voor sponsors en subsidiegevers op de website. Sponsors en subsidiegevers krijgen de vraag of ze een link of vermelding op de website willen. Hiervan maken op dit moment twaalf organisaties gebruik. Het jaarverslag en de nieuwsbrieven zijn voor iedereen ook toegankelijk op de website.

Het jaarverslag wordt per email verstuurd naar alle donoren.

7.6 LOGISTIEK

Met de komst van het guesthouse en Internetcafé en de aanschaf van een auto, truck en motor zijn een aantal logistieke problemen zoals communicatie, huisvesting en transport opgelost.

²⁰ www.mpongwe.nl

HOOFDSTUK 8

Voor het Nederlandse bestuur is fondsenwerving een belangrijke taak en verantwoordelijkheid. De bijdrage van Wilde Ganzen en Cordaid was in 2015 opnieuw zeer groot.

Donateurs zijn enorm belangrijk om de doelstelling van de stichting te realiseren. De stichting tracht zoveel mogelijk structurele donoren te verwerven. Deze donoren een vast bedrag per maand of jaar en dragen daartoe bij aan de continuïteit van het onderwijsproject.

De stichting GKMT tracht met beperkte middelen een zo hoog mogelijk resultaat te bereiken. Er zijn geen kosten gemaakt voor brochures en wervingsacties. De kosten voor fondsenwerving zijn blijvend zeer laag.

De stichting hanteert een aantal gedragscodes, ontleend aan de gedragscodes van de commissie Wijffels m.b.t. haar fondsenwervingsbeleid. Dit betekent in de praktijk het volgende:

- Bij het werven van fondsen worden de potentiële gevers open en helder geïnformeerd over de inzet van de verkregen middelen en het aandeel van de opbrengsten dat voor het betreffende doel is bedoeld.
- Als een project niet kan worden uitgevoerd neemt de stichting contact op met de donor(en).
- De stichting past geen agressieve wervingsmethodes toe.
- De kosten voor fondsenwerving staan in redelijke verhouding tot de verwachte opbrengsten.
- De beoogde fondsenwerving wordt vooraf vastgelegd in de begroting waarbij in elk geval opgenomen is waarvoor de middelen uit fondsenwerving zijn bedoeld en hoeveel daarvoor nodig is.

De stichting heeft een klein aantal trouwe particuliere donateurs en organisaties die de stichting een zeer warm hart toedragen. Een doelgroep dus die blijvend aandacht verdient. De relatie met deze trouwe donateurs wordt hecht gehouden door hen schriftelijk te bedanken voor hun gift en hen te wijzen op uitgekomen nieuwsbrieven en het jaarverslag op de Website.

Het beleid is erop gericht om ook fondsen in Zambia en daarbuiten te werven. Dit jaar heeft de stichting een aanvraag ingediend bij een organisatie in Zambia. Deze is jammer genoeg niet gehonoreerd. De stichting is tot nu toe bijna volledig afhankelijk van inkomsten uit donaties uit Nederland en België.

Het jaar 2015 stond in het teken van de fondsenwerving voor de cursussen in biologische landbouw en de technische school.

Het OVC project is in het verleden gefinancierd via Vastenactie. Parochies in Salland (die samengegaan zijn in een groot parochieel verband) hebben hun gelden jarenlang ten goede laten komen aan dit project. Echter in 2015 hebben zij gekozen voor het landelijk project van Vastenactie Nederland. De

belangrijkste reden hiervoor was het vele werk dat ermee gepaard gaat. Kiezen voor het landelijk project betekent dat zij gebruik kunnen maken van het landelijke PR materiaal van Vastenactie.

Met de opbrengsten van een benefietconcert, georganiseerd door Gods Gemeente Nederland en acties op scholen in Landgraaf en Luttenberg is een deel van het OVC programma gefinancierd.

De kosten van onderwijs voor enkele jongeren is gefinancierd uit de inkomsten van het GCMF guesthouse. In 2016 zal het guesthouse een substantieel deel van de kosten van dit project op zich nemen.

HOOFDSTUK 9

Financiële risico's worden zoveel mogelijk beperkt door het beleid van de stichting dat een project pas gestart wordt als er voldoende middelen zijn. De bedragen worden vervolgens in fasen per project naar de stichting in Mpongwe overgemaakt.

Voor het GKVTC waren dit jaar voldoende middelen aanwezig om de eerste fase van de bouw af te sluiten. Om te voorkomen dat er tussen de projecten met gelden wordt geschoven heeft midden 2015 elk project een aparte rekening bij de *Natsave*²¹ bank in Mpongwe gekregen.

Voorts is de voorzitter regelmatig ter plaatse om de voortgang te controleren. Jaarlijks vindt er controle van de jaarrekening door de accountant in Nederland plaats.

Om de risico's op het gebied van veiligheid van gasten en personeel van het guesthouse te beperken zijn maatregelen genomen op het gebied van brandveiligheid. Zo is er een protocol met betrekking tot brandpreventie, zijn er in het guesthouse en Internetcafé goedgekeurde brandblussers en is er training gegeven aan de staf hoe te handelen bij

brand. Maandelijks vindt er een herhalingsoefening plaats.

Het guesthouse en de GKVTC zijn beide tegen brand verzekerd en in het bezit een actueel brandveiligheidscertificaat. Ook hebben beide projecten een voltijd dag en nachtwachter.

9.1 PROJECTENCYCLUS

De haalbaarheid van projecten wordt gegarandeerd door een projectencyclus in Mpongwe en Nederland alvorens er tot goedkeuring of afwijzing overgegaan wordt.

9.2 SWOT ANALYSE

Sterktes

- Een enthousiast en betrokken bestuur in Nederland en Mpongwe.
- Een klankbordgroep/adviesgroep die meedenkt over de te nemen stappen in Zambia en Nederland.

²¹ National Saving and Credit Bank

- Goed contact met het *District Development Coordinating Committee*.
- Waardering van de *Council* als nummer 1 NGO in het district.
- Veel belangstelling en waardering voor de bouw en opzet van de *George Korsten Vocational Training College* in Zambia.
- Een zeer succesvolle opleiding in organische landbouw.
- Goede relaties opgebouwd met subsidiegevers en een aantal vaste donoren.
- Het winnen van de *Pan African Award* voor Zambia op het gebied van ondernemerschap en innovatie in onderwijs.
- GKMT is ANBI erkend.

Zwaktes

- Tijdsgebrek van het bestuur om beleid te ontwikkelen over de beroepsopleidingen.
- Te weinig vrijwilligers die het bestuur in fondsenwerving ondersteunen.
- Een bestuur dat tevens directietaken uitvoert.
- Een bestuur waarbij noodgedwongen te veel taken bij één persoon terecht komen.

Mogelijkheden

- Door goede contacten met de diverse *stakeholders* in Mpongwe is de stichting in staat vraaggericht te werken en een bijdrage te leveren aan het creëren van ontwikkelingskansen voor kinderen, jongeren en vrouwen.
- We hopen de parochies en MOV groepen in Salland te stimuleren om opnieuw de Vastenactie opbrengst te besteden aan Mpongwe.
- Fondsenwerving buiten Nederland en in Zambia
- In 2015 zijn verkennende gesprekken gestart voor samenwerking met een andere NGO.

Bedreigingen

- Cordaid heeft in de afgelopen jaren projecten van de stichting kunnen ondersteunen met fondsen die zij van de Nederlandse overheid ontvangen in het kader van het medefinancieringsprogramma. Dit programma is gestopt op 31 december 2015. Dit geldt ook voor samenwerkingspartners zoals Oxfam/Novib, Hivos, Impulsis, Icco.
- Lange termijn financiering van het *George Korsten Vocational Training College*.
- De kredietcrisis bemoeilijkt het verkrijgen van nieuwe fondsen voor projecten via of met bedrijven.
- Stroomuitval gedurende vaak meer dan acht uur per dag in Zambia.
- Valutakoers en inflatierisico.

HOOFDSTUK 10

FINANCIËN

Het jaarverslag is opgesteld volgens de jaarverslaggevingregels zoals opgenomen in de door de Raad voor de Jaarverslaggeving aanbevolen Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen (RJ 650).

De balans per 31 december 2015 en de staat van baten en lasten over 2015 zijn beoordeeld door accountantskantoor J.J.G. Wilms. De beoordelingsverklaring is als punt 10.6 toegevoegd aan het jaarverslag.

10.1 FINANCIËLE POSITIE

De vrije reserves zullen in 2016 grotendeels gebruikt worden voor de GKVTC en het OVC programma. De liquide middelen zijn vrij opvraagbaar.

Onderstaande ratio geven inzicht in hoe iedere ontvangen euro is of wordt besteed:

LASTEN	Budget 2016	Realisatie 2015	Budget 2015	Realisatie 2014
<i>Besteed in % van totale lasten aan:</i>				
Doelstelling (bestedingsratio)	85,82	87,27	88,89	63,97
Kosten eigen fondswerving	2,99	0,56	1,85	4,40
Kosten beheer en administratie	11,19	12,17	9,26	31,63
Totale lasten	100,00	100,00	100,00	100,00
<i>Kosten eigen fondswerving in % baten eigen fondswerving</i>	2,99	0,85	1,85	3,34

De gebudgetteerde percentages zijn gebaseerd op realisaties uit het verleden. De kosten voor beheer en administratie bestaan voornamelijk uit vrijwilligersvergoedingen en reiskosten. De opbrengst uit fondsenwerving is moeilijk voorspelbaar. Dit zal dan ook voor de grootse afwijking van de bestedingsratio zorgen. Wanneer baten uit fondsenwerving laag uitvallen kan de financiële reserve aangesproken worden. Wanneer baten uit fondsenwerving hoog uitvallen kan de financiële reserve worden aangevuld. Op deze manier kan een bepaalde continuïteit van de projecten worden gewaarborgd.

10.2 BALANS PER 31 DECEMBER 2015

In 2015 is meer aan de projecten besteed dan dat er is opgehaald uit fondsenwerving. Dit verschil uit zich in de afname van de vrije reserves.

BALANS	Per 31 december 2015	Per 31 december 2014
ACTIVA		
Liquide middelen	0	0
ING betaalrekening NL16 INGB 0009433564	22.285	51.437
ING Zakelijke Spaarrekening NL16 INGB 0009433564	120	119
Totaal Activa	22.405	51.556
PASSIVA		
Reserves en fondsen	0	0
Reserves	0	0
Vrije reserves	22.405	51.556
Totaal Passiva	22.405	51.556

10.3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2015

De baten uit eigen fondswerving waren aanzienlijk minder in 2015 dan verwacht. Om deze reden is er ook minder besteed aan de doelstellingen.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN	2015		2014
	Realisatie	Budget	Realisatie
BATEN			
Baten uit eigen fondsenwerving	60.781	135.000	119.660
Overige baten	1.676	0	2.845
Som der baten	62.457	135.000	122.405
LASTEN			
<i>Besteed aan doelstellingen</i>			
GKVTC	50.000	60.000	35.803
OVC programma	6.500	15.000	
IBALA landbouwprojecten (inclusief kippenboerderij)	19.778	25.000	16.178
Management en overhead	0	0	6.019
Young Professionals Overseas	0	0	125
Aanschaf tweede hands truck	0	20.000	0
Overige kleine projecten	3.665	0	0
Totaal besteed	79.943	120.000	58.125
<i>Werving baten</i>			
Kosten eigen fondsenwerving	517	2.500	3.997
<i>Beheer en administratie</i>			
Kosten beheer en administratie	11.148	12.500	28.743
Som der lasten	91.608	135.000	90.865
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-29.151	0	31.640
BESTEMMING SALDO 2015			
Onttrekking van vrije reserves	29.151	0	-31.640
TOTAAL	29.151	0	-31.640

10.4 TOELICHTING BALANS EN STAAT VAN BATEN EN LASTEN

De baten uit fondsenwerving zijn moeilijk te voorspellen. Om deze reden wordt een totaalschatting gemaakt van de fondsen die worden opgehaald en niet per donor.

De fondsen in 2015 zijn deels direct overgemaakt van GKMT naar de Zambiaanse entiteit GCMF. Het gehele bedrag wordt daar uitgegeven. Voor de projecten GKVTC en IBALA wordt daarnaast geld overgemaakt naar Wilde Ganzen en Cordaid. Zij vullen het bedrag aan en versturen het daarna naar GCMF. Deze aanvullingen zijn niet opgenomen in de cijfers van GKMT. In totaal is een bedrag van 115.221 euro aangekomen bij GCMF in Mpongwe.

VRIJE RESERVES	
Saldo per 1 januari 2015	51.556
Af: Resultaat 2015	-29.151
Saldo per 31 december 2015	22.405

BATEN UIT EIGEN FONDSWERVING	2015		2014
	Realisatie	Budget	Realisatie
<i>Grote donoren</i>			
Stichting Leo Bijl	15.000		15.000
Ned Prov Dominicanen	7.500		2.000
RWR Comedy Marathon	5.300		5.000
Gemeente Gods Nederland	3.554		2.084
ASN Foundation	2.500		
Mampuy	2.500		
Gift T. Korsten Korenromp	2.500		
GPMG Kamps	2.000		
Mijn Plein project OVC	1.894		
STG Samen werking Heerlen	1.546		
St Mundo Crast Melioro	1.500		
Rotary Brunssum-Onderbanken	1.500		
Weldadige St. de Limpens	1.250		500
T. Meulenberg	1.250		
Stichting Grace	1.000		
Scholen a/d Put & Speurneus	815		
Schoorlemmer	771		710
Van Irsel	500		
Lions Peel en Maas	500		
Hoedemaekers	500		600
Anonieme schenking			25.000
Share 4 More			12.549
Student Kick-Off België			8.208
Mevr. Op de Beek Rita			8.000
Stichting Ontmoeting der Volkeren			5.000
Dr. Hofstee Stichting			5.000
Stichting Edutwin			3.500
Stichting Sambo			3.300
Stichting Steunfonds Nieuwstadt			3.190

Gift AFM Mampuys			3.000
Haelle Stichting			2.500
St van Helden Tucker			1.500
St De Kootje Fund Jambo			1.500
Gift afscheid Chantalle v.d. Biggelaar			1.076
Triodos Imbala Project			1.000
Stichting de Goede Doelen			1.000
Foundation Roi Beaudouin			589
Stichting Keerpunt			500
Janssen Venneboer			500
Overige giften	2.428		1.566
Totaal grote donoren	56.308		114.372
<i>Donoren</i>			
Girale en periodieke overschrijvingen	3.635		4.200
Totaal donoren	3.635		4.200
<i>Sponsors</i>			
Support actie	88		88
Martin Haksteen Design	750		1.000
Totaal sponsors	838		1.088
Totaal baten uit eigen fondsenwerving	60.781	135.000	119.660

OVERIGE BATEN			
Organisatie en begeleiding studenten	1.425		500
Sponsorprijs Fietsen Scoort	250		2.250
Rente banken	1		95
Totaal overige baten	1.676		2.845

BESTEED AAN DOELSTELLING			
Overgemaakt van GKMT naar GCMF	20.165		40.625
Overgemaakt naar Wilde Ganzen	50.000		10.000
Overgemaakt naar Cordaid	9.778		7.500
Totaal besteed aan doelstelling	79.943	120.000	58.125

KOSTEN EIGEN FONDSWERVING			
Kosten Accountant	242		242
Partin, Platform Zambia	70		80
Bankkosten internationaal betalingsverkeer	151		154
Kosten folders, banner	54		522
Kosten fondswerving door derden			2.999
Totaal kosten eigen fondswerving	517	2.500	3.997

KOSTEN BEHEER EN ADMINISTRATIE			
Vergoeding vrijwilligers	5.600		19.612
Vergoeding reiskosten	4.205		2.677
Overige kosten	1.343		6.454
Totaal kosten beheer en administratie	11.148	12.500	28.743

10.5 TOELICHTING LASTENVERDELING

De totale kosten in 2015 zijn onderverdeeld per bestemming en per lastensoort. De bestemmingen zijn de projecten, kosten fondswerving en beheer en administratie. De lastenverdeling is onderverdeeld in materiaalkosten, personeelskosten, vergoeding vrijwilligers en algemene kosten. De kosten van eigen fondswerving en beheer en administratie komen uit de GKMT boekhouding.

De totale kosten aan de projecten zijn de fondsen die vanuit GKMT, eventueel via Wilde Ganzen of Cordaid, naar GCMF zijn verstuurd. De lastenverdeling van deze kosten zijn echter geschat op basis van de financiële verslagen van GCMF. Omdat dit een andere entiteit is, worden deze kosten niet in de boekhouding van GKMT opgenomen. Het overzicht dient enkel om extra inzicht te verschaffen.

SPECIFICATIE EN VERDELING KOSTEN NAAR BESTEMMING								
Bestemming	Doelstelling			Werving	Beheer en admin	Totaal 2015	Begroot 2015	Totaal 2014
	GKVTC	IBALA	OVC					
<i>Lasten</i>								
Materialen	29.000	6.000						
Personeelskosten	15.000	12.000						
Vergoeding vrijwilligers					6.000			
Reiskosten					4.000			
Algemene kosten	6.000	2.000	10.000	1.000	1.000			
Totaal	50.000	20.000	10.000	1.000	11.000	92.000	135.000	91.000

10.6 BEOORDELINGSVERKLARING

Accountantskantoor J.J.G. Wilms
Vlaakuiseweg 25
6105 CN Maria Hoop
0475 - 301530
0847 - 141736
e-mail: j.j.g.wilms@fresco.nl

J.J.G. Wilms AA RO
Accountant-Administratieconsulent
Beleidsadviseur
KvK-nr. 12046483
IBAN NL80 INGB 0009 2674 18
Rekeningnummer 468.629

Aan het bestuur van Stichting "Geef de
Kinderen van Mpongwe een Toekomst"
p/a Dorpsstraat 16
6454 AG JABEEK

Kenmerk:
MP090608-18

BEOORDELINGSVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Beoordelingsverklaring

Wij hebben het in dit verslag opgenomen financieel jaarverslag 2015 van "Stichting Geef de Kinderen van Mpongwe een Toekomst" te Jabeek beoordeeld. Dit financieel jaarverslag bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de staat van baten en lasten over 2015 met de toelichting daarop.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van het financieel jaarverslag dat het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) en de jaarverslaggevingsregels zoals opgenomen in de door de Raad voor de Jaarverslaggeving aanbevolen Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen (RJ 650). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van het jaarverslag mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een conclusie over het jaarverslag op basis van onze beoordeling. Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2400, "Opdrachten tot het beoordelen van financiële overzichten". Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze beoordeling zodanig plannen en uitvoeren dat wij in staat zijn te concluderen dat ons niet is gebleken dat het jaarverslag afwijkingen van materieel belang bevat.

Een beoordeling in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 2400 resulteert in een beperkte mate van zekerheid. De in dit kader uitgevoerde werkzaamheden bestonden in hoofdzaak uit het inwinnen van inlichtingen bij het management en overige functionarissen van de entiteit, het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de financiële gegevens alsmede het evalueren van de verkregen informatie.

De werkzaamheden uitgevoerd in het kader van een beoordelingsverklaring zijn aanzienlijk beperkter dan die uitgevoerd in het kader van een controleopdracht verricht in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden. Derhalve brengen wij geen controleoordeel tot uitdrukking.

Accountantskantoor J.J.G. Wilms
Vlaakuiseweg 25
6105 CN Maria Hoop
0475 - 301530
0847 - 141736
e-mail: j.j.g.wilms@fresco.nl

J.J.G. Wilms AA RO
Accountant-Administratieconsulent
Beleidsadviseur
KvK-nr. 12046483
IBAN NL80 INGB 0009 2674 18
Rekeningnummer 468.629

Vervolg beoordelingsverklaring 2015, kenmerk MP090608-18.

Bevindingen

De balans per 31 december 2015 sluit met een totaalstelling van € 22.405, uit de exploitatierekening blijkt over het jaar 2015 een nadelig saldo van € 29.151 te zijn gerealiseerd. Er zijn door ons geen afwijkingen geconstateerd die tot correctie zouden moeten leiden.

Conclusie

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat het financieel jaarverslag geen getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen van "Stichting Geef de Kinderen van Mpongwe een Toekomst" per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) en de jaarverslaggevingsregels zoals opgenomen in de door de Raad voor de Jaarverslaggeving aanbevolen Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen (RJ 650).

Maria Hoop, 14 mei 2016.

Accountantskantoor J.J.G. Wilms,
J.J.G. Wilms,
Accountant-Administratieconsulent

10.7 BEGROTING 2016

BATEN	
Baten uit eigen fondswerving	80,000
LASTEN	
<i>Besteed aan doelstelling</i>	
GKVTC bouw	20,000
GKVTC onderwijs	10,000
OVC programma	5,000
IBALA kippenboerderij	10,000
YIP kippenboerderij	12,500
IBALA programma	10,000
Totaal besteed	67,500
Kosten eigen fondswerving	5,000
Kosten beheer en administratie	7,500
Totaal lasten	80,000
Resultaat	0

10.8 TRANSPARANT PRIJS

De doelstelling van de stichting is om elk jaar de kwaliteit van haar jaarverslag te verbeteren en daarmee te voldoen aan de beoordelingscriteria zoals die door de Transparant Prijs zijn opgesteld. De stichting legt haar jaarverslag voor aan dit initiatief van *PriceWaterhouseCoopers* en de Donateurvereniging Nederland.

10.9 CBF

Een CBF keur is niet aangevraagd vanwege de hoge kosten. In 2016 wil de stichting de erkenning wel aanvragen.

10.10 ANBI

Met de invoering van de nieuwe regelgeving inzake schenkingen en fiscale aftrekbaarheid zijn wij door de belastingdienst aangemerkt als ANBI instelling.

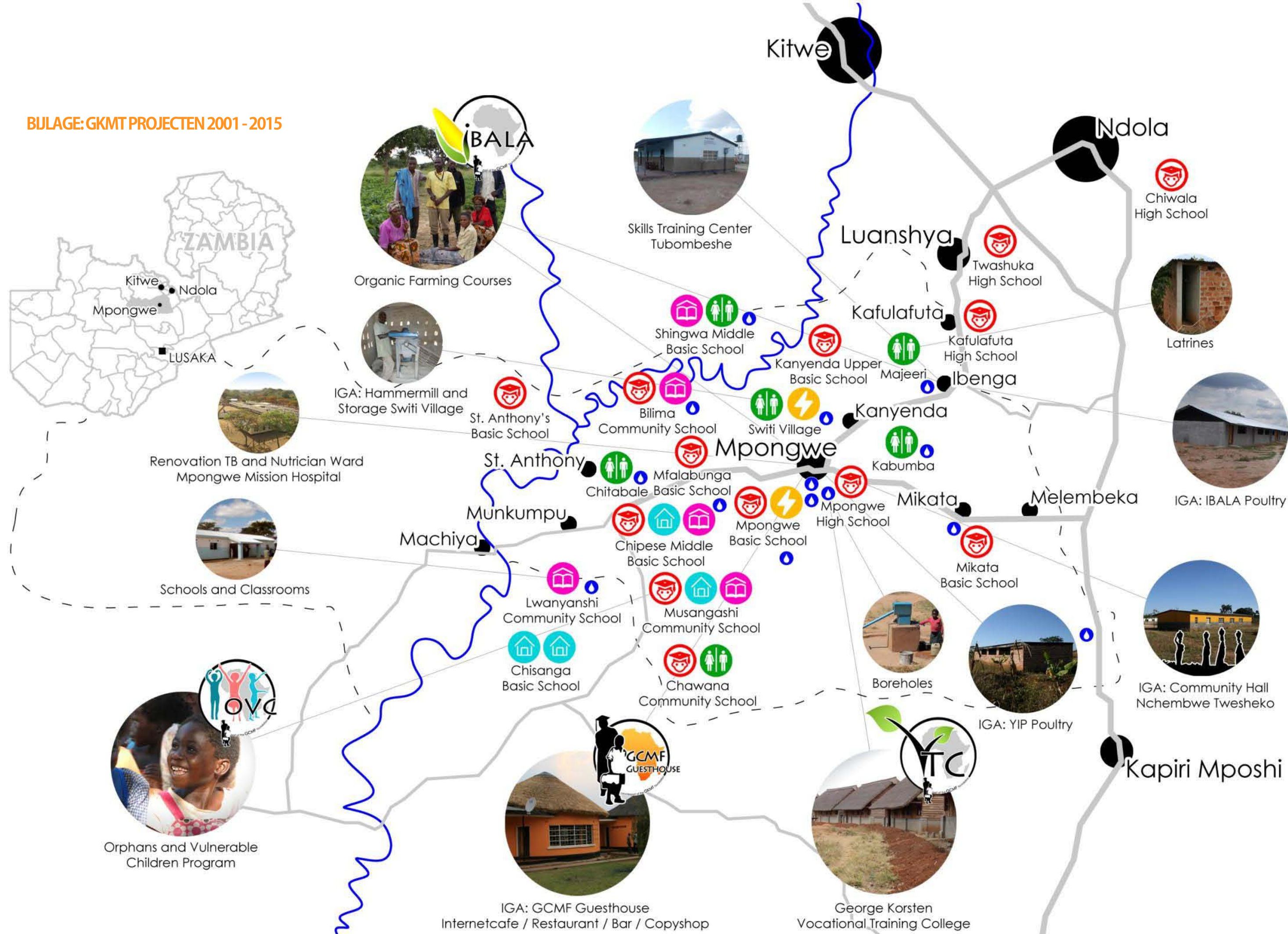
10.11 PRIVÉ GIFTEN EN PERIODIEKE PRIVÉ GIFTEN

Als u privé een goed doel met een ANBI status steunt, heeft u bij de belastingaangifte te maken met een niet aftrekbaar drempelbedrag (1% van uw inkomen, minimaal 60 euro).

Een periodieke privégift leidt tot 100% belastingaftrek. Bovengenoemde drempels en maximum zijn niet van toepassing op periodieke giften. Van een periodieke gift is sprake als u minimaal vijf jaar lang, minstens eens per jaar, een vast en gelijkmatig bedrag betaalt aan een goed doel. De gift moet daarnaast eindigen bij overlijden. Tot 2013 was het struikelblok dat een periodieke gift vastgelegd moest zijn in een notariële akte. Sinds 2014 zijn de regels veranderd. Nu is het voldoende als een periodieke gift vastligt in een onderhandse akte, oftewel, in een akte die u zelf mag maken.

BIJLAGE: GKMT PROJECTEN 2001 - 2015

OVC student

School

Teacher house

Latrine

Electricity

Borehole

COL OF ON

Geef de Kinderen van Mpongwe een Toekomst

Dorpstraat 16
6454 AG Jabeek
Telefoon: 0(031)464422435 of 0(031)658952705
gcmfmpongwe@yahoo.com
www.mpongwe.nl
Facebook: www.facebook.com/gcmfmpongwe
Twitter: @GCMFMpongwe

Redactie

Ton Korsten-Korenromp
Albert Bram Sol

Met dank aan

Anthony Kalima
Fridah Musukuma
Stephen Kangwa
Patrice Mutakela
Elizabeth Lusambo
Wim Mensink
Patrick Hanckmann
Terry Wamundila
Jennifer Peeters
Gertrude Tiki
Joe Nkhoma
Elias Saliuya

Hoofdstuk financiën

Thei Meulenberg
Tom de Vries

Fotografie

Ton Korsten-Korenromp
Terry Wamundila
Albert Bram Sol
Joe Nkhoma
Henk van de Biggelaar
Ivo Spanjersberg
Jo van Keeken
Katleen Herrijgers

Ontwerp en vormgeving

Albert Bram Sol

©2016

Niets uit deze opgave mag zonder toestemming van de redactie worden veeveelvoudigd en/of openbaar gemaakt.

